

PTUJSKI TEDNIK

ŠTEVILKA 30.

PTUJ, 11. AVGUSTA 1961

CENA 20 DIN

Letnik XIV

Glasilo Socialistične zveze delovnih ljudi
za območje bivšega ptujskega okraja
Izdaja »Ptujski tednik« z avtorskim in samostojnim financiranjem
Odgovorni urednik: Anton Bauman.
Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8.
Telefon 156, čekovni račun pri Narodni banki Ptuj
št. 604-19-5-206
Fotokopisov ne vračamo.
Tiska Mariborska tiskarna Maribor.
Celotna naročnina za tuzemstvo 1000 din, za inozemstvo
1500 din

Nas KUMENTAR

Izstrelitev druge sovjetske vesoljske ladje »Vzhod II« s človekom je ne samo tehnični dosežek, pač pa predvsem političen uspeh. Človek, kozmonavt German Titov je ostal v vesolju 25 ur in 18 minut. Sovjetski uradni komentatorji so takoj poudarili, da je izreden tehnični dosežek namenjen človeštvu in to izključno v mirni ljubne namene.

Na Zahodu so uspeh prekomentirali drugače. Z nekoliko kislimi obrazmi so čestitali, takoj pa so pristavili, da bi morali urediti vprašanje vesolja, ker so v Sovjetski zvezi prišli do »končnega orožja«. Če so sovjetske izjave o miroljubnem izkoriščanju znanosti pri osvajanju vesolja iskrene, naj sklenejo sporazum o skupnem izkoriščanju vesolja.

Izstrelitev rakete je prišla v trenutku največje napetosti okoli Berlina in Nemčije. Hruščev je 12 ur po pristanku kozmonavta Germana Titova govoril o svetovnem sporu ter poudaril, da bo prišlo do jedrske vojne, če bodo zahodne sile začele vojno zaradi Berlina. Resno jih je opozoril, da bo do konca leta podpisal s Vzhodno Nemčijo mirovno pogodbo, kajti, če bi tokrat odstopili, bi na Zahodu menili, da so slabi. Potem bi zahtevali še več.

Mirovno pogodbo z Nemčijo morajo podpisati v tem obdobju zato, da preprečijo nadaljnjo oboroževanje Zah. Nemčije, ki postaja za varnost v srednji Evropi velika nevarnost. V tem primeru ne gre za fiksno idejo pač pa za realno presojo sedanjega položaja. Nemčija postaja iz dneva v dan močnejša in če hočejo preprečiti morebitno zlo, je potrebno podpisati pogodbo ter razorožiti državo, ki je v zadnjih dveh vojnah povzročila toliko zla.

Na Zahodu so sprejeli ognjevit govor premiera Hruščeva zelo različno. Nekateri dokazujejo, da so njegova jamstva o svobodnem pristopu Berlinu in o tem, da mesta ne bo blokiral, premajhna, da bi lahko začeli pogajanja. Treznejši krogi pa poudarjajo, da so sovjetske predloge namenoma popačili in jih prikazali ljudem v napačni luči, da bi pred množico opravičili vojaške priprave in morebiti celo vojno. V zadnjih dneh so šli celo tako daleč, da prikazujejo atomsko vojno kot majhno zlo, v katerem se ne more ničesar zgoditi. Sovjetski predlogi so umestni, ker Zahod ne izgubi ničesar. Gre za politiko ki izkorišča nemški problem za napenjanje odnosov.

Hruščev jim je to tudi očital ter dejal, da bi radi preko Nemčije in Berlina zrušili socialistični sistem. »Pripravljajo se na zadnji udarec, pozabljajo pa,« je rekel Hruščev, »da bomo odgovorili z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago.«

Iz vseh dogodkov lahko povzamemo, da so se sovjeti tokrat odločili za čvrsto politiko. Zahod je v dilemi. Trezni ljudje vedo, da je Berlin premajhno opravilo za vojno, sedanj položaj doma in v svetu pa jih silijo v to, da kričijo okoli Berlina. Gospodarski položaj zahodnih dežel je v položaju, ki skuša najti izhod z velikimi akcijami. Grozi jim brezposelnost in zato hočejo razširiti vojno industrijo. Neodvisne dežele v Afriki, Aziji in celo v Južni Ameriki že sprejemajo pomoč iz vzhodnoevropskih dežel. Konkurenca je velika, kapitalizmu pa s tem odvzemajo življenjski prostor, ki postaja iz dneva v dan manjši.

V političnem dogajanju so nemške volitve podredili sedanjim napetim odnosom. Čeprav že nekaj namigujejo na možnost pogajanja, pravijo, da ne smejo odstopiti pred volitvami, ker bi s tem prizadeli Adenauerjevo moč, obenem pa bi izgubili svojega zvestega zagovornika. Položaj je skratka tako napet, da bodo morali nekaj ukreniti, če bodo hoteli odvrniti vojno nevarnost.

IZ LETA V LETO K NOVIM uspemom po svetlem vzgledu prvoborcev

V nedeljo, 6. avgusta 1961 je občina Ptuj tretjič praznovala svoj praznik. Tokrat je bil posvečen spominu na padle borce NOV s slavnostno sejo Občinskega ljudskega odbora Ptuj, z odkritjem spominske plošče prvoborki Olgi Megličevi na Vičavi ter s položitvijo vencev pred vse spomenike in spominske plošče v Ptujju ter pred spomenikom Lackovi četi v Mostju. Ob tem prazniku je bilo izrečeno priznanje ljudstvu z območja občine Ptuj za dosedanje uspehe. Izrekla ga je na slavnostni seji predsednica tov. Lojzka Stropnikova. Zvezni poslanec dr. Jože Potrč je v svojih govorih na Vičavi in na zborovanju v Moškanjcih prikazal junaštvo prvoborcev, kot je bila Olga Meglič, kot je bil heroj Jože Lacko, Franc Osojnik, bratje Reši, Ivan Zavec itd., na drugi strani pa je izrazil upanje, da bo svobodoljubno človeštvo ohranilo mir v svetu, ker noče oborožitvene tekme, ker noče vojne, ker želi, da bi se z uresničevanjem načela miroljubne koeksistence, s spoštovanjem narodov in nemeševanje v notranje zadeve drugih držav in narodov preprečila nevarnost, ki preti človeštvu — atomsko vojno. Sam aeromiting v Moškanjcih je bil manifestacija uspešne dejavnosti Aerokluba Ptuj kot enega izmed klubov za tehnično vzgojo v občini, ki mu je uspelo, pridobiti v svoje vrste nad 500 članov in v času obstoja vzgojiti vrsto jadralscev, padalcev in motornih pilotov. Presenetljiva udeležba ljudstva na slovesnosti in na zborovanju ter mitingu je priznanje odboru za pripravo praznovanja in vsem sodelujočim, da so se resno lotili dela in so zato tudi dosegli tolikšen odziv, obisk skoraj 20 tisoč ljudi.

Na praznovanje so prišli: zvezni poslanec tov. dr. Jože Potrč, predsednik OLO Maribor tov. Jože Tramšek, podpredsednik OLO Maribor tov. Lojzke Grobelnik, tov. Milko Golob, predsednik Okrožnega sodišča Maribor in drugi povabljeni gostje, predstavniki oblasti in družbenih organizacij in društev. V polnem številu so se vabilu odzvali svojci padlih prvoborcev in talcev. Vabilu se niso mogli odzvati zvezni poslanec tov. Zoran Polič, Franc Simonič, Mima Zupančič in nekaj drugih povabljenih gostov in svojecev padlih borcev. Vse navzoče je na slavnostni seji pozdravila predsednica obč. ljudskega odbora tov. Lojzka Stropnikova, pri slovesnosti na Vičavi jih je pozdravil tov. Jože Bratina v imenu Mestnega odbora ZB NOV Ptuj, na zborovanju v Moškanjcih pa predsednik Aerokluba Ptuj tov. Janez Petrovič.

Partizanska patrolja pri Petrovičevih vih na Hajdini

Jože Tramšek, podpredsednik OLO Maribor tov. Lojzke Grobelnik, tov. Milko Golob, predsednik Okrožnega sodišča Maribor in drugi povabljeni gostje, predstavniki oblasti in družbenih organizacij in društev. V polnem številu so se vabilu odzvali svojci padlih prvoborcev in talcev. Vabilu se niso mogli odzvati zvezni poslanec tov. Zoran Polič, Franc Simonič, Mima Zupančič in nekaj drugih povabljenih gostov in svojecev padlih borcev. Vse navzoče je na slavnostni seji pozdravila predsednica obč. ljudskega odbora tov. Lojzka Stropnikova, pri slovesnosti na Vičavi jih je pozdravil tov. Jože Bratina v imenu Mestnega odbora ZB NOV Ptuj, na zborovanju v Moškanjcih pa predsednik Aerokluba Ptuj tov. Janez Petrovič.

»Veseli nas vaš obisk!«
Večlanska patrolja Mestnega odbora ZB NOV je pod vodstvom tov. Milana Lacka in tov. Milice Vučkove obiskala pred slovesnostjo na Vičavi enajst partizanskih družin na Hajdini ter jim izročila priznanje in knjigo »Ptuj v borbi«. Povsod so patroljo prijazno sprejeli, se ji zahvalili za obisk in pozornost ter se zadržali z njo v razgovoru, obujajoč spomine na čase ilegalnega dela v OF in na razne represalije fašistov. Patrolja je prinesla čez Dravo, kjer je pre-

Dr. Jože Potrč odkriva spominsko ploščo

važala prvoborka Olga Megličeva partizane s čolnom, lovčev venec in ga položila po odkritju plošče Olge Megličevi pod ploščo.

Priznanje za ljudstvo iz ptujske občine

Na slavnostni seji Občinskega ljudskega odbora Ptuj so se zbrali gostje tov. dr. Jože Potrč in drugi ugledni predstavniki oblasti, kolektivov, družbenih organizacij in društev iz Maribora in Ptujja. Sejo je vodila predsednica tov. Stropnikova. Po enominutnem molku v spomin padlih borcev, talcev in žrtev fašističnega nasilja je odneslo več delegacij vence pred spomenike v Ptujju.

Tov. Lojzka Stropnikova je v svojem nagovoru med drugim dejala:

»... Tudi naše področje se je čisto vspešno oprijelo z opredeljenimi gospodarskimi in razvojnimi idejnimi nazadnjaštvom. Zavest naših ljudi v občini dobiva vedno bolj jasni odraz ob doseženih uspehih. Preje pretežno zaostale

v ožji in širši družbeno razvojni proces naših narodov. Vse oblike naše razvojne poti so izpričale tudi pri našem delovnem človeku enotnost naših ciljev. Utrjeno in z izkušnjami obogateno delavsko in družbeno upravljanje vedno bolj združuje naše volivce kot proizvajalce in državljanke. Težnja po dvigu produktivnosti in uvajanje ekonomskih enot obično večja komuni narodni dohodek. Pripravljenost kolektivov za odstopanje dela sredstev za skupne komunalne, prosvetne, zdravstvene, stanovanjske in druge objekte je vedno večje...«

Razgovor med borci vedno živahen

Po slavnostni seji je bilo za povabljenе goste, odbornike in svojece padlih srečanje v Narodnem domu, ki je trajalo do odhoda na slovesnost na Vičavo. Tu so se pogovarjali med seboj in z drugimi dr. Jože Potrč, Jože Tramšek, Lojzka Stropnik, Janjo Vogrinec, Ivan Kranjčič, Marija Sagadinova, Slavica Zemličeva, sin in hčerka Olge Megličeve in njuna stara mati itd.

»Slava njenemu spominu!«

Hiša ob Vičavski poti 9, kjer je svojčas stanovala Olga Megličeva in njena družina, je tekoma let menjala gospodarja in spremeniła lice. Na južni strani je pritrjena spominska plošča s posvetilom spominu na prvoborko Olgo Meglič in na borce, s katerimi je sodelovala.

Mnogo ljudi se je zbralo pred to hišo. Čez Dravo je pripeljal tov. Marjan Berlič z motornim čolnom z breške strani partizanske patrolje, ki je obiskala tega jutra enajst partizanskih družin na Hajdini in je prinesla s seboj venec za spominsko ploščo. Zbrali so se gostje z dr. Jožetom Potrčem na čelu, s svojci Olge Megličeve, spomeničarji, godba DPD »Svobode«, pevski zbor »Obrtnik«, otroci in odrasli. Tov. Milan Lacko je raportiral predsednici občine, tov. Lojzki Strop-

nikovi o prihodu patrolje, tov. Jože Bratina je v imenu Mestnega odbora ZB NOV začel slovesnost, pozdravil navzoče in prosil tov. dr. Jožeta Potrča, da bi odkril spominsko ploščo.

Pred odkritjem je zvezni poslanec tov. dr. Jože Potrč med drugim dejal:

Stejem si v čast, da lahko odkrijem spominsko ploščo tovarišci Olgi Megličevi, ki je pomenila pred vojno in v začetku vojne za našo Partijo izredno osebnost. Bila je dobra, skromna delavka. Vršila je mnoge posele. Odlikovala jo je izredna hrabrost. Danes, ko odkrivamo ploščo njej v spomin, lahko damo njeno hrabrost za zgled vsem našim rodovom, da bodo vedeli, kaj vse so storili borci, ki so pripravljali revolucijo. Olgo Megličevo je odlikovala lastnost, ki je trajnega pomena. Bila je hrabra, predana, globoko zavedna članica Komunistične partije. Vedela je, da so potrebne ogromne žrtve za cilje, za katere se borimo. Ni bilo ovire, ki je Olga Megličeva ne bi mogla premagati, kadar je šlo za partijsko nalogo. Sedaj vi cenite velika dejanja, ki jih je ona naredila v istem času, ki so bili za naše kraje najtežji, v 1941. in 1942. letu na tem območju. Pri njej so se zbirali tovariši Jože Lacko, Franc Osojnik in drugi. K njej so prihajali tudi tovariši iz drugih krajev na ilegalne sestanke. Pri njej so našli gurno zavetišče, kjer so se lahko posvetovali in kovali sigurne načrte. Lahko si predstavljate, kako ogromna naloga je bila prevažanje borcev preko Drave, in ravno Olga je prevzela s čolnom čez Dravo marsikatero borca, če je bilo potrebno. Tukaj so bili Jože Lacko, Franc Osojnik in še drugi mnogi, za katere niti ne vemo. Vsi so imeli neomajno zaupanje v Olgo Megličevo, pa tudi v njenega moža. Dolžan sem na tem mestu poudariti, da kadar govorimo o družinah, kot je bila družina Olge Megličeve, mislimo na vse hrabre družine. Tudi njen mož Albin je bil član Partije. Ne vemo, ali je bil on prej član Partije ali ona. Tudi on je mnogo storil. Olga Megličeva se je zavedala, da se bori za pravično stvar in če bo dala življenje, ga bo dala za njo. Zato je potrebno, da to njeno lastnost prav posebno podčrtamo. Mi vsi želimo in trdno upamo, da bomo tudi zmagali, da bosta odstranjena imperializem in kolonializem in da bodo vsi narodi, da bo vse človeštvo svobodno zadihalo in si svobodno gradilo socializem. Potrebna je vsakodnevna hrabrost slehernega človeka, ki odloča, svoboda upravljalca, ne samo proizvajalca, ki se zaveda, da so njegova dejanja ko-

ristna ne samo za njega, ampak tudi za vso človeško družbo...«

Ostali del govora je tov. dr. Jože Potrč posvetil pomenu nešteti spominskih plošč in spomenikov po naši domovini, neprecenljivi hrabrosti borcev, ki so bili pripravljeni žrtvovati tudi življenje, politiki aktivne koeksistence v svetu, odpravi zaostalosti itd.

Po končanem govoru je tov. dr. Potrč odkril ploščo.

V imenu Občinskega ljudskega odbora Ptuj je prevzel ploščo v varstvo podpredsednik Občinskega ljudskega odbora tov. Franc Primc.

S polaganjem vencev, s pesmijo »Žrtvam« in drugim je slovesnost na Vičavi končala.

Radi poslušamo in gledamo!

Popoldne od 14. ure dalje je začel na južni strani letališča v Moškanjcih pravi vrvež. Ljudje, mladi in priletni, so prispeli z vlaki, avtobusi, avtomobili, motorji, mopedi, kolesi in peš in se zvrstili ob letališču na skoraj 2 km dolgi črti. Po prosti oceni je bilo navzočih okrog 20.000 ljudi. Na tribuno so prispeli gostje tov. dr. Jože Potrč, tov. Miloš Ledinek, sekretar OK ZKS Maribor, tov. Jože Tramšek, predsednica občine tov. Lojzka Stropnikova in drugi. Bil je kot nalašč lep poleten, sončen, vroč dan.

Na severozapadu so bile zvrščena jadralna in motorna letala aeroklubov Ptuj, Celje, Slovenj Gradec, Maribor, Ljubljana, Lesce, Ajdovščina in Zagreb ter ILZS. Pilot V. Stalcer je bil s trojico dvokrilcev pripravljen na polet z vencem v Mostje k spomeniku Lackove čete.

Zborovanje je začel predsednik Aerokluba Ptuj tov. Janez Petrovič. Pozdravil je goste in množico ter ji želel z mitingom mnogo razvedrila. Zveznega poslanca tov. dr. Jožeta Potrča pa (Nadaljevanje na 3. strani)

ODHOD NA SLAVJE V RIBNICO:

Dopolnilna navodila potnikom z vlaki

Udeleženci! Na odhodnih železniških postajah: Maribor, Maribor-Studenci, Sentilj, Pesnica, Ruše, Prevalje, Dravograd, Pragersko, Ptuj, Ormož, Središče — kupite poleg železniške vozovnice s 50% popustom še povratno vozovnico za avtobus od Podvelke do Ribnice in nazaj, ki stane 150 din. Udeleženci z drugih železniških postaj, kot smo jih zgoraj navedli, bodo lahko kupili povratno vozovnico za avtobus pri vstopu v avtobus v Podvelki.

Prevoz iz Maribora do Ribnice in nazaj stane 360 dinarjev.

Komisija za promet

1 9 4 1 — 1 9 6 1

20 let ljudske revolucije

RIBNICA NA POHORJU

vas vabi na proslavo 20-letnice prvega partizanskega napada na ribniško nemško postojanko 12. in 13. avgusta 1961.

Prijave za udeležbo na proslavi sprejema sekretariat Občinskega odbora SZDL Ptuj. Naj ne bo v občini kolektiva, ki ne bi poslal na to proslavo večine svojih članov. Naj ne bo v občini Ptuj vasi, ki ne bi bila zastopana na proslavi po svojih članih množičnih organizacij.

Za vse informacije se obračajte na Občinski sindikalni svet in na Občinski odbor SZDL Ptuj. V soboto, 12., in v nedeljo, 13. avgusta 1961, na svidenje v Ribnici na Pohorju.

Odbor za proslave in zaudeležbo na proslavah pri Občinskem odboru SZDL Ptuj

Ob 20-letnici vstaje

Štajerski koledar

narodnoosvobodilnega boja na Štajerskem leta 1941

Oktober

1. so Nemci nameravali priključiti Spodnjo Štajersko k Nemškemu rajhu, kar so odložili na 1. november. Zaradi narodnoosvobodilnega gibanja, zaradi ogorčenosti, da se Štajerci upirajo, so priključitev 1. novembra spet odgodili za nedoločen čas.

4. so se združile Pohorska, Savinjska in Revirska četa na Grmadi pri Sošanju v Štajerski bataljon, ki mu je poveljeval Franc Rozman-Stane, španski borec.

10. so Nemci ustrelili v Sošanju 10 talcev zaradi napada partizanov na Soštanj 7. oktobra. Partizani so tedaj osvobodili ta kraj za en dan nemških oblastnikov.

21. so ustrelili Nemci v Mariboru 6 talcev, ker so partizani ubili dva izdajalca iz Šmohorja pri Laškem.

26. so napadli Nemci Štajerski bataljon na Cretli. Partizani so se hrabro borili, nato pa so se prebili na črni vrh nad Vrskim.

30. so Nemci ustrelili v Mariboru 30 talcev zaradi treh ubitih izdajalcev pri Braslovčah dne 26. oktobra. Med talci sta padla dr. Špindler iz Juršinec in student agronomije Franc Toplak iz Mostja.

Oktober so v Ptuj ustanovili v prvih dnevih okrajni odbor OF, v Korenovem stanovanju na Ljutomerški cesti. Oktobra so ob proslavi obletnice ruske oktoberske proletarske revolucije ptujski skojevci trošili po mestu in okolici slovenske zastavice in letake.

November

1. je odšel Štajerski bataljon v izselitveni pas ob Sotli. Na poti se je pri Sv. Heleni pri Slivnici zapletel v hude boje. Sovražnik je imel 6 mrtvih, na naši strani pa je padel naš mitraljezec Angel Besednjak-Don. Ker bataljon ni dobil zveze z brežiško četo, se je moral vrniti. Razdelil se je v sedem skupin, ki so odšle prejemovat po raznih krajih. Bataljon se je spet zbral 15. aprila 1942 na Tolstem vrhu.

13. na dan, ko so Nemci začeli ofenzivo na Moskvo, so v Mariboru ustrelili 35 talcev, zaradi 5 ubitih izdajalcev.

24. je Brežiška četa minirala železniško progo pri postaji Blanca-Zidani most-Zagreb.

28. so Nemci uničili v Kunejevi zidanci v Gorjanah brežiško četo.

Novembra je bila izdana središka skupina pobornikov za svobodo. Veliko so jih aretirali, med njimi Jožeta Kerenčiča z Jastrebec.

Tudi to je možno urediti

V Ptuj, v novem parku od Petrača do zapornic je res lepo in mično. Zelo prijetno je tam sedeti in opazovati, kako mirno in z lahkoto tečejo vozila vseh vrst po lepi, široki cesti. Tudi iz avtomobila in iz vlaka je že marsikdo iztegnil vrat in se prijazno nasmešil ob pogledu na lepo urejen park in se sam od sebi razveselil živopisnega cvetja, vzorno urejenih cvetličnih gredic in poti, ki vodijo tam skozi.

Novi park je postal zelo priljubljen; zlasti se tam postavljajo in posedajo še druge rožice, žive, ki še bolj vlečejo, kot one na gredi, zato pa so klopi več kot manj skoraj zasedene. Skratka, lepo je tam! Toda še lepše bi bilo, če bi te klopi bile pobarvane v raznih barvah, kar bi se bolj poživilo ves prostor.

Mnenja sem, da bi bilo najlažje ter v prid našemu lepemu Ptuj, da bi se temu tudi prej ko slep pristopilo ter v ta namen predlagam, da bi Turistično društvo oziroma Komunalna ustanova pridobila nekatera ptujška področja, da bi dala ta vsaka prepletkati po eno klop ali nekaj klopi. Zamislite si, kako lepe bi bile klopi v različnih barvah in kako prijetno bi bilo tam še-le tedaj?!

Jože Bezjak

Lunine izpremembe vremenska napoved

za čas od 12. do 19. avg. 1961
Prvi kratec bo dne 19. avgusta ob 11.52. Med 14. in 16. avgustom nevihte, potem lepo in vroče.

December

7. pade postojanka OF pri Krambergerjevih v Novi vasi pri Ptuj, javka PK KP za Štajersko, Okupator ujame ilegalca Jožeta Marna, ki se je zadrževal pri Krambergerjevih in ga obsodi na smrt. Nežko Kramberger in nje hčerko Stefko odpelje v zapore na Borlu, nato pa v internacijo v Nemčijo.

24. se II. Štajerski bataljon, ki je šel preko meje, da bi preprečil selitve v Smartnem in Polniku, zaplete v hude boje z Nemci. V bitki so padli trije partizani, dva pa sta bila hudo ranjena.

Ptujski borci

drugod po domovini in Evropi pripovedujejo Polkovnik Franta Komel

»Med okupacijo sem ostal v Ptuj, le nekaj tednov. Z drugimi skojevci - gimnazijci sem širil po Ptuj propagandni material za upor proti okupatorju. Dne 21. 5. sem odšel v Ljubljano, na koncu junija pa v Novo mesto. Ves čas sem pomagal pri zbiranju orožja in municije za partizane. Avgust in september sem preživel pri sorodnikih na Primorskem, odšel nato v Ljubljano, od tam pa k dolejskim partizanom na Brežovo reber skupaj s Ptujčanoma Srečkom Berličem in Frančkom Majcenom. Že naslednji dan smo doživeli ognjeni krst pri Straži. Nekaj dni zatem smo odšli napadat sovražnikovo postojanko Bučko, Srečka je zadel nesreča, dobil je zastrupljenje na nogi in moral je na zdravljenje v Ljubljano.

Po bitki pri Sv. Križu so Italijani ujeli Mejcena Frančka in od Ptujčanov sem ostal med partizani sam.

Decembra so naši na Kremenjaku ustanovili II. Štajerski bataljon kamor sem prišel z Mokronoško četo. To je bilo 15. decembra. Pot nas je nato peljala preko nemško-italijanske meje proti Litiji. Dne 24. decembra se je vnela bitka med nami in sovražnikom na Primškovem. Pozneje smo prezimili na Pugledu. Moj mitraljez je tako nekaj časa počival, jaz pa sem postal vodnik radiotelefonskega voda. Bataljon je prerasel v I. štajersko brigado, a 1. maja v II. grupo odredov. Naše življenje je bilo vojaško, naporno spremljale so nas nevarne bitke na Jančah in pri osvobajanju Dolenjske ter na poti preko Gorenjske na Štajersko. Padlo je veliko dragih in hrabrih tovarišev....

Sele na koncu avgusta smo prišli na Štajersko. Decembra 1942 sem postal politdelegat v Zasavskem bataljonu, 15. januarja 1943 pa politkomisar čete v tem bataljonu. Aprila sem pomagal politkomisarju Savinjskega bataljona, maja sem postal politkomisar II. Pohorskega bataljona, takrat so ta bataljon tudi ustanovili.

Avgusta so odšli borci na Dolenjsko, kjer so pomagal ob kapitulaciji Italije razorožiti italijansko vojsko. Sam sem takrat ostal v Zasavju in septembra odšel spet na Pohorje, kjer sem znoval sestavi novi Pohorski bataljon, Novembra je bataljon prerasel v odred in spet sem postal politični komisar.

25. ponoči napade revirska partizanska skupina Hrastnik. Na nemški strani padejo trije. Drugi štajerski bataljon se nato vrne v Lubjansko pokrajino, ker se na Primškovem spopade z Italijani, ki imajo 7 ranjenih.

27. so ustrelili Nemci v Mariboru 40 talcev, med njimi Jožeta Kerenčiča in njegovega brata Slavka ter nekaj ujetih partizanov Brežiške čete.

Decembra je padel v nemške roke organizator OF v makolskem okolišju Ivan Skale. Ustrelili so ga med drugimi talci aprila 1942 v Mariboru.

R.

Ko so januarja 1944 ustanovili Pohorsko brigado, sem bil v njej politični komisar, pozneje pa politični komisar XIII. brigade Koroskega odreda, marca 1945 XV. brigade XV. divizije, ki je napadala Ljubljano maja 1945 in jo pomagala osvoboditi...

Na Hrvaškem

Zemljič Slavica major JLA v

Beogradu, ki je bila leta 1941 uradnica v Ptuj, piše v svojih spominih:

»Ko sem pribežala iz Ptuj na Hrvaško, sem se zatekla v Zagreb k Ptujčanki. Nadi Kafol, nekdanji dijakinji, toda tam nisem mogla ostati. Prenočila sem pri drugem znanou, pri Petovarju, ki je bil že pred vojno uslužben v Zagrebu. Da bi si omogočila vsakdanji kruh, sem se prijavila pri Rdečem križu, a pomoč so mi odbili. V mestu sem posiskala tovarišico Emo Potrč, ženo znanega ptujškega revolucionarja, ki je težko živela v nekem podstrešju s starši in malima otrokoma. Sem pa tja sem našla skromen zaslužek, a kar je bilo najvažnejše - tudi zvezo s hrvaškimi narodnoosvobodilnim gibanjem. Že januarja sem začela delati v SKOJ na Trešnjem. Bila sem nekaj časa kurirka. Vozila sem se v Varaždin in se tam oglašala pri dr. Visenjaku. Kmalu so naši zvedeli, da je prišla v Zagreb iz Ptuj moja fotografija in morala sem zapustiti svoje znance. Maja 1942 sem se znašla med partizani na Bilo gorci v Slavoniji. Tam sem delala da osvoboditve. Bila sem borka, delala sem tudi med terenci pri SKOJ, v iniciativnem odboru AFZ za Slavonijo, v komisiji za agitacijo in propagando, pomembno je bilo moje imenovanje za komisarico bolnice, za predsednico okrajnega sodišča, za komisarko kurza oficirske šole, komisarko medicinskega bataljona, divizije in še nekaterih drugih služb, ki so mi nalagale veliko skrb in odgovornosti.

Junija leta 1943 so me sprejeli v Komunistično partijo, od tedaj dalje sem pomagala tudi v organizaciji KP, izvolili so me najprej za sekretarko celice, nato pa

Te dni v občini

V vseh sindikalnih podružnicah že vlada pripravljeno razpoloženje za udeležbo na proslavi 20. obletnice ljudske vstaje, ki bo 12. in 13. avgusta 1961 v Ribnici na Pohorju. Po dosedanjih podatkih sindikalnih podružnic, se bo proslava v Ribnici udeležilo nad 3.000 članov sindikata iz ptujске občine. Večina članov bo odšla na proslavo že v soboto popoldne.

B. F.

Občinski sindikalni svet v Ptuj je pričel s pripravami na delovno konferenco sindikatov ptujске komunice, ki bo v začetku septembra. S tem v zvezi bodo izdelane potrebne analize in poročila, ki bodo zajemala predvsem uveljavljanje novega gospodarskega sistema v komunici. Konferenca bo posebno pozornost posvetila vprašanju decentralizacije delavskega samoupravljanja in uveljavljanja ekonomskih enot, izdelavi pravil podjetij, pravilnika o delitvi čistega dohodka in pravilnika o delitvi osebnega dohodka.

V torek, dne 15. avgusta 1961, se bo ob 17. uri sestalo predsedstvo Občinskega sindikalnega sveta Ptuj na svojo redno sejo. Razpravljalo bo o organizacijsko-političnih nalozah v zvezi s političnimi konferencami sindikalnih podružnic. Predsedstvo bo izdelalo podrobnejši načrt za prvo skupno sejo Občinskih sindikalnih svetov Varaždin, Ptuj in Čakovec, ki bo v soboto, 16. septembra 1961 v Ptuj ali v Kidričevem.

V sindikalnih podružnicah so se že pričele priprave na sklicanje političnih konferenc sindikalnih podružnic. Najaktivnejši izvršni odbori so že pričeli z izdelavo analiz in poročil, ki bodo obravnavala rezultate gospodarjenja v prvem polletju 1961, prve uspehe ob uveljavljanju ekonomskih enot, izdelavi pravil podjetja, pravilnika o delitvi čistega dohodka in pravilnika o delitvi osebnega dohodka. O teh vprašanjih bo na letošnjih političnih konferencah sindikalnih podružnic glavna razprava, v katerih bo članstvo svobodno izreklo svoja mnenja. Politčne konference bodo v vseh sindikalnih podružnicah in septembru 1961. Sindikalne podružnice prosvetnih delavcev, pa bodo v septembru pripravljale letne občne zbornice, ki bodo v prvi polovici oktobra.

tekstilne tovarne Sindikalni prapor

V zvezi z občinskim praznikom in 20-letnico vstaje namerava razviti sindikalna organizacija Tekstilne tovarne in barvarne Ptuj koncem avgusta 1961 sindikalni prapor, kot simbol dosedanjih in bodočih uspehov te organizacije s 180 članicami in člani, ki so se izkazali pri graditvi tovarniških objektov in pri njihovi notranji ureditvi, enako pa pri ostalih sindikalnih akcijah v Ptuj in občini Ptuj.

Prapor bo sindikalna organizacija Tekstilne tovarne in barvarne Ptuj nabavila iz svojih sredstev in iz prijateljske pomoči sorodnih sindikalnih organizacij, ki si rade medsebojno pomagajo.

Dopisujte v PTUJSKI TEDNIK

za članico komiteja. Po napornih letih vojne, v mnogih nevarnostih za življenje, sem skupaj z mnogimi tovariši preživela vojne dni in obžalovala življenjsko žrtve prenekaterih, ki so dali za svobodo življenje....»

V. R. (Dalje prihodnjič)

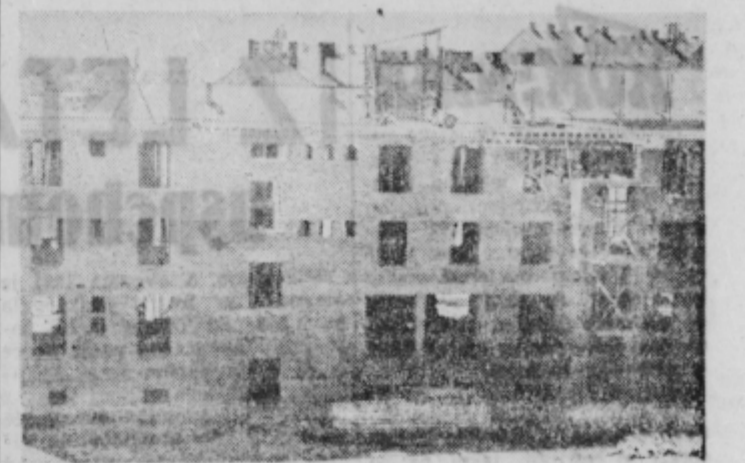
Ptuj se spreminja

Hotel bo imel 3 nadstropja

Zidovje ptujškega hotela v Trstenjakovi ulici je zgrajeno že do venca v drugem nadstropju.

Te dni bo rešeno vprašanje še 3. nadstropja te zgradbe s stanovanjskimi sobami za službene osebe in samske stanovalce, ki bodo lahko dalj časa bivali v teh sobah, dokler ne bodo dobili rednega stanovanja.

S 3 nadstropjem bo nova hotelska zgradba enako visoka kot druge okoliške 3 nadstropne stavbe. Pri občinskem ljudskem odboru Ptuj prevladuje ugodno mnenje glede 3. nadstropja in ni dvoma, da bo to vprašanje tudi ugodno rešeno in da se bodo defa lahko nadaljevala do ostrešja. Zgradba bo septembra pod streho. Hotel gradi »Drava« Ptuj.

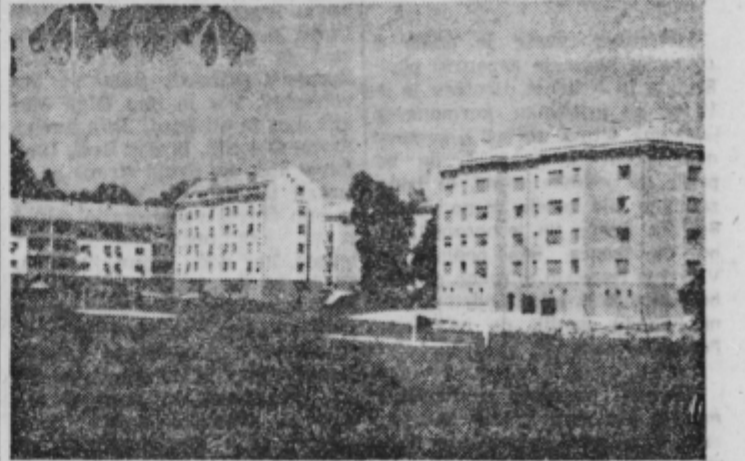

Hotel v Trstenjakovi ulici v Ptuj, nova turistična gostinska pridobitev

Naseljen še en nov sla novanjski blok

Koncem julija 1961 je bila izročena namenu še ena 3 nadstropna 21-stanovanjska zgradba, v

v bližini kolodvora. Prve dni avgusta so se vselili njeni novi stanovanci

Nov naseljen blok (desno) v vrsti prej zgrajenih stanovanjskih zgradb

»Drava« gradi v Kidričevem

Dne 20. julija 1961 je začela »Drava« Ptuj v Kidričevem z graditvijo novega industrijskega objekta »Mokri mlinci« pri objektu rotacijskih peči. Zgradba bo pod streho do 15. decembra 1961. »Drava« je prevzela ta defa kot najugodnejši ponudnik na licitaciji.

la posebno močne temelje kot morajo te imeti industrijski objekti. Koncem avgusta t. l. bo razpisana licitacija za zgraditev 30 stanovanjskega bloka v Ptuj v bližini sedanjega bloka Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidričev« v Kidričevem. Tudi ta zgradba bo 5 nadstropna in bo notranje urejena kot je 40 stanovanjski blok.

Cesta na ptujski grad pripravljena za asfaltiranje

Cesta na ptujski grad je pripravljena za asfaltiranje. Pripravljala dela so večinoma opravili pristovoljci iz sindikalnih organizacij na pobudo Občinskega odbora SZDL in Stanovanjske skupnosti.

Nova asfaltirana cesta na grad bo mnogo širša kot prejšnja in bo imela lepše splanirano obrežje ter tudi lepši odliv vode, ki ne bo mogla več vplivati na stenje ceste kot prej.

Pogled na udarniško urejeno cesto na grad

Ekonomске enote in delitev dohodka po delu

Ko je sistem dobro pripravljen in preštudirani, je nujno potrebno, da se v vsakem pogledu preizkusi njegovo funkcioniranje, da bi se eventualni nedostatki in motnje odpravile iz končne uporabe. Mnogo nedostatkov ni mogoče naprej predvideti, ampak se pojavijo še takrat, ko se začne s praktično uporabo. Ta rok preizkušanja mora biti primerno dolg, da se lahko ugotovijo vsi nedostatki in pomanjkljivosti.

Zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora Ptuj je na svoji seji dne 28. 6. 1961 obravnaval poročilo o pripravah za uvedbo nagrajevanja po ekonomskih enotah in sprejel med drugim tudi to priporočilo, da naj gospodarske organizacije ustanovijo ekonomske enote in uveljavijo novi sistem nagrajevanja s 1. oktobrom 1961, tako da bodo do konca t. l.

v trimesecnem obdobju lahko ugotovili pomanjkljivosti sistema in jih do konca leta odpravili. Torej je potrebno do 1. oktobra 1961 sprejeti nove pravilnike o delitvi čistega dohodka in pravilnike o delitvi osebnih dohodkov.

Družbeno nadzorstvo

Pri sprejemanju tako pravilnika o delitvi čistega dohodka, kakor tudi pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ne sodeluje nihče izven gospodarske organizacije, niti direktno, niti indirektno. Medtem, ko sta pravilnika sprejeta, sta podvržena družbenemu nadzorstvu, ki ga opravlja občinski zbor proizvajalcev.

Organ občine, ki je pristojen za gospodarske zadeve, lahko zahteva od podjetja pravilnik o delitvi čistega dohodka, da ga pred-

loži občinskemu zboru proizvajalcev v razpravo. Ta lahko da pripombe in priporočila, če misli, da osnove in merila niso v skladu z določbami družbenega plana ali s predpisi Pripombe in priporočila mora obravnavati delavski svet in zavzeti stališče do njih v 30 dneh od sprejema ter o pripombah obvestiti vse delavce in organizacijske enote podjetja oziroma njihove organe samoupravljanja. Pri razpravi se mora delavski svet opredeliti tako glede pripomb in priporočil zborna proizvajalcev, kakor tudi glede pripomb članov kolektiva in organizacijskih enot.

Zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora lahko zahteva, naj pošljejo podjetja in v pogled pravilnike o delitvi osebnih dohodkov in lahko dajo pripombe

k vsebini, če zbor proizvajalcev meni, da osnove in merila niso v skladu z načeli pravilnika o delitvi čistega dohodka, v katerem so zajeti osnovni principi razdeljevanja osebnih dohodkov, oziroma s predpisi. Pripombe in priporočila zbora proizvajalcev mora podjetje sporočiti vsem članom kolektiva in organom delavskega sveta pa je dolžan zavzeti stališče do teh pripomb v roku 30 dni.

Za pravilnik, čigar vsebina ni v skladu z veljavnimi predpisi, ali nasprotuje zakonu o delovnih razmerjih, lahko določi upravni organ občinskega ljudskega odbora, pristojen za delo in delovna razmerja, da podjetje prilagodi vsebino zakonskim predpisom. Istočasno je dana močnost, da ta organ ustavi uporabo pravilnika, če podjetje ne sprejme določb. Viktor Makovec

Pred nastopom pomankanja vode

Svet je na pragu splošnega primanjlovanja zalog vode zaradi vedno večje porabe vode in zaradi vedno večjih količin umazanije v vodi. V letu 1960 je živelo na svetu 1.600 milj. ljudi, trideset let pozneje nad dve milijardi, leta 1960 pa okrog 3 milijarde. Po oceni raznih strokovnjakov bo živelo leta 2000 na svetu 6 milijard ljudi. Ti bodo porabili vsaj po 4500 litrov vode na vsako tono hrane, vsaj po 20.000 litrov vode na vsako tono masla in vsaj po 350.000 litrov vode na vsako tono proizvedenega jekla. Ali bo dovolj vode za vse te potrebe?

Iz leta v leto k novim uspehom po svetlem zgledu prvoborcev

(Nadaljevanje s 1. strani)
je prošil za nagovor množice.
Med govornimi množici je tov. dr. Jože Potrč med drugim dejal:

... Mi smo, kakor veste, občinski praznik povezali s 1. Lackovo četo, ki je padla 1942. leta v Mostju. V tej četi so bili prvoborci, katerih imena so vam že znana, nekatera od teh pa misli, da moram na tem mestu še posebej omeniti. Vedno se bodo naši ljudje spominjali Lacka, Osojnika, bratov Rešer, Krambergerja, Zavca in vseh, ki so padli v tej borbi. Ne smemo pozabiti svetlega zgleda, ki ga je dala železničarska partijska organizacija, ki je poslala toliko svojih članov v borbo, ki so ali padli ali pa so bili zaprti v taboriščih. Pozneje je gimnazijska mladinska skupina dala precej borbov in žrtev. Moral bi našteti vrsto družin in svetlih imen, ki so dali življenja za našo svobodo. Tovariši, pomen teh žrtvev je v tem: Hitler je mislil, da bo lahko ta del Jugoslavije napravil za nemškega, zato je dal toliko ljudi izseliti in postreliti. Naši ljudje pa so, ne samo pri nas, ampak po vsej Jugoslaviji rekli vsem okupatorjem: »Nikdar ne bomo trpeli okupatorja. Hočemo svobodo in hočemo napredek!« To je seveda bila neenakomerna borba, bila pa je zelo uspešna. V naši občini je najbolj značilno to, da so dali naši ljudje takratnim prilikam primeren odpor in da so pokazali to, kar so povedali vsi jugoslovanski narodi: Nikdar ne bomo trpeli fašistične pete, mi hočemo enakopravnost vseh narodov, hočemo za vsak narod svobodo, da bo na svoji zemlji svoj gospodar. Vidite, kako je to preprosta parola. Bilo je pa potrebno, da je tej paroli nekdo dal življenje. Navdajala nas je globoki vera, da je stvar napredka pravična stvar in da mora zmagati.

Prav sedaj govorimo, ko imamo tako lepo čisto nebo, da se zopet zbirajo nad našim svetom črni oblaki, da obstaja nevarnost 3. svetovne vojne. Mi se dobro zavedamo, posebno pod vodstvom maršala Tita, kaj pomeni staviti vprašanje Bizerte, Berlina itd. Dobro se zavedamo, kaj se pravi začetni atomsko vojno. Toda kljub temu vsemu smo prepričani, da bo uspelo naprednim silam obdržati mir in zmagati.

Po govoru o odpravi meznega sistema, o velikem pomenu delavskega in družbenega upravljanja, je tov. dr. Potrč še dejal:

Borba človeka pomeni hkrati tudi možnost za razvijanje vseh njegovih sposobnosti. To ni slučajno, da je naša država značilna po tem, da ima najhitrejši razvoj. Tov. Leskošek je nedavno govoril, kako je pri nas v kratkih 16 letih hitro narasla produkcija. V ptujski občini imamo pred očmi giganta Kidričice, potem elektrarne, ki so narasle itd. Produciramo stvari, o katerih pri nas pred vojno niti ni bilo govora. Ne mislim se pri tem zadrževati. Predvsem gre za človeka. Cim sposobnejši je človek, tem več lahko ustvari.

Po tolmačenju vprašanja strokovnih kadrov v našem kmetijstvu, o vedno večjem zaposlovanju mladine v mestu in o šolanju kadrov za izboljševanje

našega kmetijstva je tov. dr. Jože Potrč govoril se o aktivni koeksistenci in je dejal:

Najbolj pomembno je, kar narodi sveta pri nas najbolj spoštujejo, to je naša konsekvantna in dosledna borba za enakopravnost narodov in enakopravnost človeka. Danes vlada v svetu ogromno nezaupanje. Vojni hujskači pripravljajo vojno, ker jim dišijo vojni dobički, ker so za to še mož-

Množica na letališču

nosti. Toda temu nasproti se dviga spet človeštvo.

Ni naključje, da bo beograjska konferenca dela odgovor na vsa vojna hujskanja in bo izrekla besedo o borbi za mir. Beograjska konferenca je sklicana ravno ob pravem času.

Trenutno so pred sindikalnimi podružnicami in izvršnimi odbori odgovorne politične naloge v zvezi s pripravami na delovno konferenco članstva, ki bodo na območju ptujске komunne letos v septembru.

Najaktivnejše sindikalne podružnice se na delovne konference že pripravljajo. Izvršni odbori se analizirajo rezultate gospodarjenja v prvem polletju 1961, saj letošnji polletni pokazatelji že kažejo, kako se v podjetju uveljavlja in odraža novi gospodarski sistem in predpisi o delitvi dohodka. Proučujejo, kako se giblje proizvodnja, produktivnost dela, dohodek in osebni dohodki, kako je s skladi, osnovnimi in obratnimi sredstvi, kakšno je stanje glede zalog, dolžnikov, upnikov in podobno. S posebno resnostjo proučujejo izdelavo pravilnika o delitvi čistega dohodka in pravilnika o delitvi osebne dohodka. Posebna pozornost je posvečena ekonomskim enotam in vlogi ter pravicam proizvajalcev v ekonomskih enotah. Vse to so vprašanja, o katerih bo razpravljalo članstvo na letošnjih delovnih konferencah in ki jih je potrebno zelo jasno, konkretno in razumljivo obdelati v poročilih. Kjer so že pričeli s takimi pripravami, bodo delovne konference prav gotovo vsebinsko dobro pripravljene in bodo dosegle svoj namen. Poročila bodo konkretna in razumljiva in članstvo bo lahko poseglo v razpravo, zavzelo konkretna stališča, dalo oceno ter sprejelo potrebne zaključke, predvsem o vprašanjih,

Svoj govor je tov. Jože Potrč končal z besedami o oboroževalni tekmi, o logiki vojnih hujskačev in o logiki delovnega človeka, ki noče blokov in noče oboroževalne tekme, ampak hoče miroljubno sodelovanje in to vsakodnevno sodelovanje ter reševanje spripi vseh spornih vprašanj. Vsi naši številni borci, ki so dali življenja, so pripomogli, da je danes Jugoslavija tako velika, tako po-

bor tov. Vlado Kovačič. Navajal je imena in vrline pilotov, jadralcev in padalcev ter opisal tehnične posebnosti raznih letal ter namen vsake od 30 točk programa. Ljudstvo je videlo modelarje in njihove ustvaritve. Videlo se je razne motorne avione, skoke s padali, akrobacije itd. Kljub nestrpnemu pričakovanju zanimivosti v zraku so ljudje radi poslušali nagovor tov. dr. Jožeta Potrča.

Letošnje 3. praznovanje praznika občine Ptuj je ponovno potrdilo, da veljajo večje ptujске prireditve za kvalitetne in dobro obiskane, ker niso vedno v istem kraju in vedno po istem programu, ampak je vedno kaj novega. Za praznovanje 4. ali 5. občinskega praznika pa bo moralo biti izpolnjena želja obiskovalcev Ptuja z gospodarsko razstavo pri Mladiki.

Tri zapovrstne razstave so obrnile na Ptuj pozornost zelo široke jugoslovanske javnosti in povsod sprašujejo, kdaj bo imel Ptuj zopet podobno razstavo.

Gostje in svojci iz raznih krajev, ki so prišli ob tej slovesnosti v Ptuj, so se začudili nad razvojem Ptuja zlasti v kolodvorski četrti in priznavajo, da dobiva Ptuj iz leta v leto lepše in prijaznejše lice in da to ni več tisti Ptuj, v katerem je gneznila pečica renegatov, ampak pravo slovensko, zgodovinsko zanimivo, sodobno se razvijajoče, gospodarsko napredno, industrijsko in kulturno razvito mesto.

V. J.

V septembru delovne konference sindikalnih podružnic

ki so izredno pomembna za nadaljnji razvoj podjetja in uveljavljanje neposrednega upravljanja v podjetju.

Lanskoletne konference so pokazale, da so bile te zelo uspešne in ena izmed najboljših oblik odločanja in sprejemanja važnih stališč in zaključkov do najvažnejših vprašanj gospodarjenja v podjetju, kakor tudi v komunni. Letošnje konference pa so še tem pomembnejše; zaradi tega pa se bo morala njihova vsebina in konkretnost razlikovati od vseh dosedanjih. V novih pogojih neposrednega upravljanja in neposrednega odločanja delavcev o politiki in delu sindikalnih podružnic dobivajo delovne konference vse večji pomen, saj so iste ena izmed najuspešnejših oblik samoupravljanja in odločanja.

V zvezi s pripravami na delovne konference se bodo sestali na seje izvršni odbori, ki bodo izdelali konkretne načrte glede konferenc. Po oddelkih in obra-

tih bodo sestanki članstva in na teh bo razprava o vprašanjih, ki delavce najbolj zanimajo in o katerih članstvo želi, da se razpravi na konferenci. Vso pomoč pa bodo sindikalnim podružnicam nudili v pripravah na konference člani plenuma občinskega sindikalnega sveta, v tistih sindikalnih podružnicah, za katere so zadolženi, da so najtesneje povezani s članstvom in da nudijo pri delu konkretno pomoč. Občinski sindikalni svet bo v kratkem pripravil tudi posvetovanje o vsebini letošnjih delovnih konferenc. Vsekakor pa bo prav in je potrebno, da bodo sindikalne podružnice v pripravah na delovne konference čim samostojnejše, saj bo edinele tako močoge zagotoviti, da bodo dosegle svoj namen. V prihodnji številki bomo članstvo sindikata seznanili z najvažnejšo vsebino delovnih konferenc oziroma nalogami sindikalnih podružnic v sedanjem in bodočem obdobju.

F. B.

Avtomatizirana proizvodnja opeke v Žabjaku

V soboto, 5. avgusta 1961, je imel kolektiv Opekarne v Žabjaku pri Ptujju prijetno slovesnost v zvezi z 20-letnico ustaje, z občinskim praznikom ter z začetkom obratovanja nove strojnice ter z našim, krajšim in boljšim, avtomatiziranim načinom proizvodnje vseh oblik opeke, zidne in strešne, ter opeke za stropne nosilce.

Slovesnosti se je udeležila predsednica Občinskega ljudskega odbora Ptuj tov. Lojzka Stropnikova, načelnik tajništva za finance pri Občinskem ljudskem odboru tov. Anton Purg in sekretar Občinskega sindikalnega sveta Ptuj, tov. Feliks Bagar.

Tov. Lojzka Stropnikova je pred pogonom strojev čestitala kolektivu v zvezi z napredkom podjetja in z občinskim praznikom ter mu je želela, da bi bilo v Ptujju in v ptujski občini z opeko iz tega podjetja zgrajenih še mnogo stanovanjskih in komunalnih zgradb za dvig življenjske ravni v mestu in na podeželju. Tov. Lojzka Stropnikova je spomnila kolektiv opekarne na heroja Jožeta Lacka in na člane njegove čete, ki so začeli 1942. leta v okolici Ptuja nezprosen boj z okupatorjem, da bi bila naša zemlja zopet svobodna, da bi naše ljudstvo na njej svobodno živelo in gradilo. Ti svetli cilji njegove borbe in

celotne narodnoosvobodilne borbe so doseženi in danes v miru ustvarjamo socializem.

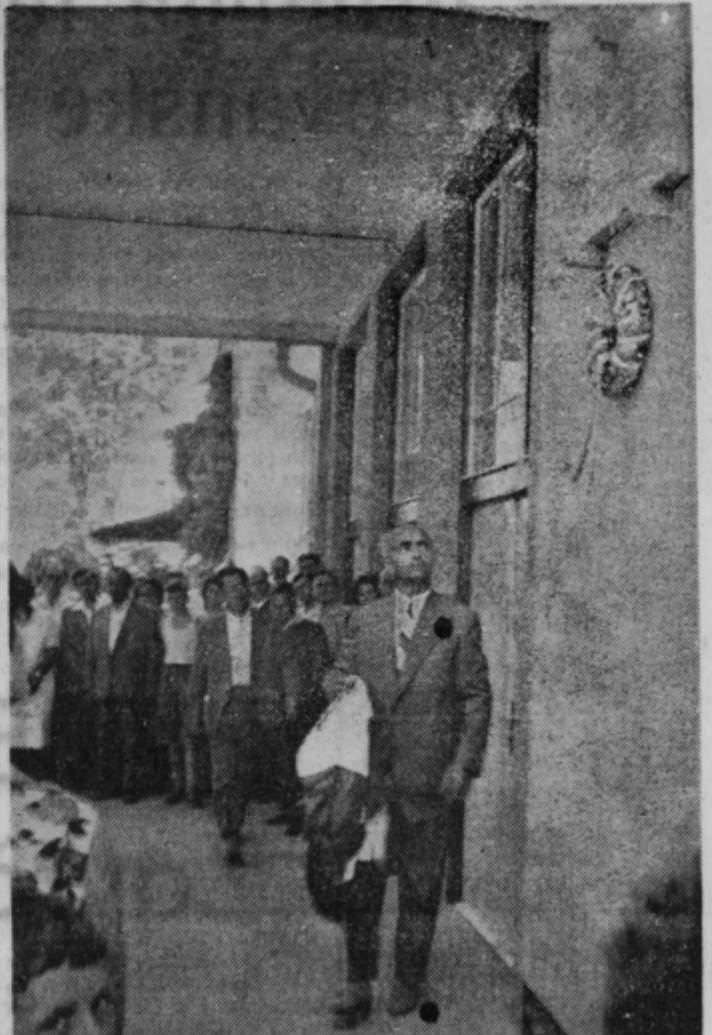
Ko so si gostje v spremstvu prizadevnega tovariša Marjana Berliča ogledali delo strojev

Nova strojnica v opekarni

»Dalje Daruvar in celotni proces proizvodnje opeke, so se odšli k bagru, ki bo sedaj v celoti izkoriščen.

Tov. Marjan Berlič je uvodoma pohvalil strojnega ključavničarja tov. Milana Brumna in njegovoga pomočnika tov. Janeza Matjašiča, ki sta si nad vse prizadevala pri

Tov. Janko Vogrinc odkriva spominsko ploščo na zgradbi pekarne

Ptuj ima novo sodobno pekarno

V torek, 8. avgusta — na 5. občinski praznik, je imel kolektiv podjetja Pekarne in mlin »Vinko Reša« Ptuj svoj velik dan. Imel je otvoritev novega obrata avtomatizirane pekarne, sodobnega poslopja in sodobnih naprav, ki bodo služile preskrbi prebivalstva z vsakdanjim kruhom. Obenem z otvoritvijo novega obrata pa je imel ta kolektiv odkritje spominske plošče »Vinko Reša«, po katerem ima podjetje svoje ime.

Na slovesnosti kolektiva je prišlo mnogo gostov, predstavnikov oblasti, kolektivov, družbenih organizacij itd. iz Ljubljane, Maribora in Ptuja.

Obrat je po nagovoru direktorja podjetja tov. Jožeta Sotlarja in po kratkem nagovoru o pomenu občinskega praznika in spomina na Lackovo četo, na njeno junastvo, borbo in smrt v Mostju 8. avgusta 1942. leta otvorila predsednica občinskega ljudskega odbora tov. Lojzka Stropnikova. Spominsko ploščo je odkril sekretar Občinskega komiteja ZKS tov. Janko Vogrinc. On je pred odkritjem plošče podaril, da naj bo ta plošča spomin sedanjemu in poznejšim rodovom na junastvo

Vinka Reša, ki je bil že v pred-aprilski Jugoslaviji član SKOJ in sekretar organizacije in se ni ustrašil boja z najhujšim sovražnikom našega ljudstva in oboževane upora proti njegovim policiji, žandarmeriji in vojski. Bil je predan stvari socializma in pripravljen tudi na najtežjo žrtve, ker je bil prepričan, da bo borba našega ljudstva pod vodstvom KP kronana z zmago. Novoodkrita plošča je prevzel v čuvanje podpredsednik Obč. ljudskega zbora tov. Franc Primc.

Po nagovoru tov. Udoviča v imenu Okrajne obrtne zbornice so si vsi navzoči ogledali nove prostore in postrojenja v novem obratu, kjer so jim tolmačili podrobnosti direktor in člani kolektiva.

Gostje so čestitali kolektivu in predsednici občine Ptuj, da je Ptujju uspelo zgraditi pekarno, ki je še marsikje nimajo. Direktor podjetja tov. Jože Sotlar je zagotovil narzočim, da bo imela sedaj ptujska občina kvalitetno in estetsko mnogo boljše in lepši kruh. Ker so sedaj za tako izboljšavo tuji dani vsi pogoji.

V. J.

Novi darovalci krvi

1. 8. 1961 in 3. 8. 1961 so se odzvali krovodajalci iz Ptuja in okolice: Jankovič Vlado, Straus Jože, Cigula Jože, Fekonja Vinko, Šimenko Franc, Krapša Franc, Petek Ivan, Čihal Maks, Obrat Konrad, Segulin Franc, Čeh Franc, Lenart Martin, Taciga Marica, Vlah Polonca, Samobor Nežka, Hlupič Matilda, Pergamuš Veronika, Muršec Olga, Bežjak Marija, Gorčenko Viktor, Krajnc Marija, Zuran Jože, Voda Franc, Brodnjak Stanko, Munda Marjan, Kostanjevec Franc, Grabar Franc, Cajnko Terezija, Zupanec Franc, Cajnko Ivan, Milošič Anjca, Čeh Veronika, Mlakar Lovrenc, Petrovič Katica, Mlakar Franc, Černež Barbara, Lah Danica, Rogina Franc, Širc Rozalija, Liber Marjeta, Popošek Marija, Toplak Kristina, Belšak Milan, Belšak Rozika, Vrtič Janko, Forstnerič Marija, Kuhar Anton, Kuhar Janez, Arnuš Anton, Joha Stefan, Kuhar Kristina, Obrat Ivana, Osvald Milka, Vidovič Matilda, Krajnc Neža, Soko Marija, Golob Terezija, Kolarjč Apolonija, Šterbal Marija, Bolcar Marija, Podreberšek Marija, Merc Marija, Zavec Katica, Šamperl Marija, Vidovič Urška, Bolcar Ivan, Rizner Marija, Bombek Ana, Ropič Antonija, Kristovič Jože, Prosenjak Stefan, Koscec Marija, Kramberger Martin, Bolcar Franc, Širc Janez, Rogina Janko, Kokol Anton, Koscec Franc, Šamperl Franc.

Vsem odličnim organizatorjem, vodstvom podjetij za požrtvovalnost in razumevanje, številnim krovodajalcem za odziv, v imenu bolnikov iskrena hvala!

Spolna bolnišnica Ptuj
Rdeči križ Ptuj

Na Ljutomerski cesti so v te ku pripravljala dela

Pred asfaltiranjem Ljutomerske ceste

Z asfaltiranjem Ljutomerske ceste kot zelo prometne cestne zila v smeri Ptuj-Slovenske gorice, bo končno prenehal sliniti v bližnja stanovanja nezazehjen cestni praš in vse ostalo, kar je bilo v nastajajoči.

zvezi z graditvijo vodovoda in kanalizacija, da hitreje napreduje. Z udarnim delom je bilo mnogo storjeno, vendar sedaj pri delu uporabljati žerjav delo zelo pospešuje. Ljudje se ustavljajo ob Ljutomerski cesti in gledajo rumeni žerjav, kako hitro naklada odvisno zemljo na tovornjake, ki jo odvažajo na razna mesta.

Z drugega festivala jugoslovanske folklorne

V času od 31. julija do 5. avgusta 1961 je bil v Kopru in okolici v Portorožu, Piranu, Ankaranu in Izoli drugi festival jugoslovanske folklorne. Organizator tega festivala je bil zavod »Primorske prireditve«. Celotni program je bil razdeljen na tri dele, in sicer so prve nastopale izvirne skupine, druge amaterske folklorne in nazadnje poklicni folklorni ansambli. Gost prireditve je bil tudi Državni ansambel plesov in pesmi ZAR iz Kaira.

Za Ptujčane je bil najbolj zanimiv prv izvirni del, ki se je odvijal v Kopru 31. julija pod naslovom »Zemlja - človek - ples«. Tu so nastopili poleg »Kumpanjine« iz otoka Korčule, italijanskih manjšin iz Galežanov in Dinjača ter folklorne skupine LMH iz Koritnega pri Osijeku še člani TVD »Partizani« iz Markovcev z orabi in kurenti. Udeleženci z otoka Korčule so prikazali viteški ples z meči, ki predstavlja upor proti Napoleonu. Italijanske manjšine so plesale znani ples »Furlana«, ki ga plešejo v vsakem kraju drugače, čeprav sta kraja zelo blizu drug drugega. Pri teh so nastopili tudi bratje Rudani iz Rudanov, člani Seljačke sloge iz Medulina, s starimi narodnimi glasbilo. Skupina iz Koritnega je s krasnimi narodnimi nošami in ritmičnim slavonskim plesom vžgala publiko. Komaj je napovedovalec povedal, da se bomo iz Slavonske nižine preselili v Panonsko in da bomo videli ples brez ritma ki trajajo do onemoglosti, že je med publiko zašumelo in zavalovalo. Iz stranske ulice je na Titov trg v Kopru prišel na čelu oračev »pokač«. Na odru, ki je bil zelo velik je lahko pokazal svoje sposobnosti pri pokanju, za kar je prejel buren aplavz. Zaključek večera je bil nastop kurentov. Fantov niso motili težki kožuh in vročina, temveč so dali vse od sebe in upravičili kurenta, ki pleše do onemoglosti, kot je to že napovedal napovedovalec. Celotni nastop prvega večera je bil zelo uspešen in je bila množica navdušena, da se je spontano priključila sprevidu, ki se je odvil po Koprskih ulicah in plesala ter rajala s skupinami, ki so na trgih plesale vsaka po svoje. Da so imeli največ občudovalcev kurenti je razumljivo. Naslednji dan je bila v Portorožu repriza izvirne folklorne. S tem so »Markovčani« uradno zaključili svoj del na festivalu. Toda navdušenje nad kurenti je bilo tako veliko, da je prireditelj »aprosil« skupino, da ostane v Kopru do konca festivala in naj še in še nastopi v sosednjih krajih, ter tako pokaže to izvirno folklorne še drugje. Skupina je ostala in imela še več nastopov. V soboto ob zaključku jo je v sprevidu posnela celo televizija iz Beograda. Koprski »Jadrani« je zapisal o kurentih takole: Komaj so se pomirili golobi, ki jih je splašilo pokanje raket in ognjemeta pri o-tvortitvi, že jih je ponovno preganjal SLAVNI KURENT s strašnim rožljanjem in poskakovanjem. Fantje iz Markovcev so se potrudili in vzdržali kljub vročini na Koprskem 6 dni in izpolnili željo prirediteljev. V zahvalo so jim ti pokazali koprsko znamenitost,

kot so TOMOS in drugo ter jih povabili naj še pridejo in tako utrjujejo medsebojno vez Štajerske s prelepo Koprsko. Posebno živahni so bili pionirji, ki so hoteli vedeti naslov šole ter objavili, da se bodo ponudili našim pionirjem za obisk ob pustu, za vračilo pa povabili naše malčke na morje.

V sredo zvečer je bil v Ankaranu nastop najboljših amaterskih folklornih skupin iz Jugoslavije. Videli smo res vso bogastvo, ki ga ima naša zemlja v folklori.

Zaključek v soboto pa so napravili poklicni ansambli in to »Ladoc« iz Zagreba, »Kolo« in Beo-

grada« in »Tanace« iz Skoplja. Vsi so navdušili, kar smo lahko spremljali tudi po televiziji, oziroma Evroviziji.

Festivalski dnevi so za nami. Vtisi ki smo jih odnesli iz Kopra domov nas še bolj podpirajo k temu, da v ptujski okolici posvetimo še več pozornosti tem starim res izvirnim folklornim značilnostim, obenem pa moramo vsekakor dati zadoščenje in priznanje TVD »Partizanu« Markovci in tovarišem, ki na tem delu in skrbi, da se bogastvo, ki ga ima naš kraj v tej dejavnosti širi po naši socialistični domovini in izven nje. OP

ŽIVLENJE OKROG Zavrča v Halozah

V vzhodnem delu haloških gričev, na hrvaški meji je kraj Zavrč. V okolici je več manjših krajev — vrhov, kot Hrastovec, Gorica, Turški vrh in drugi, ki so vsi dobili imena po svojih značilnostih. Hrastovec po hrastju, Gorica po prvih goricah, Turški vrh po Turkih, ki so imeli tuja svojo postojanko, ko so se leta 1683 vračali z Dunaja preko naših krajev v svojo domovino. V turškem vrhu je počopana mati turškega paše, ki je takrat tu umrla. Na njen grob so zavalili velik štirioglat kamen-spomenik, ki je viden še danes.

Za kraj Zavrč pravijo, da je dobil ime od grofov Sauer, ki so tu živeli. Nekateri trdijo, da se je ta kraj prej imenoval Zavrh. Posebnost zavrča je grad, ki ga je dal zgraditi grof Quillandro. Do 1850. leta je bil v gradu sedež sodišča. Tu je bila nekdanja važna postaja in mitnica za brodarje in splavarje po Dravi. Nato je prišel grad v last Ulmova.

Zavrč ima tudi dve cerkvi. Prvo so zgradili že leta 1430, ker pa je pogorela, so jo leta 1670 zgradili na novo. Ima krasne baročne oltarje. Podružna cerkev, ki stoji na hribčku nad Dravo, je bila zgrajena 1538 leta. Bila je božjepotna cerkev in imela zvon z letnico 1682. Ta zvon so odpeljali 1942. leta okupatorji.

Šola v Zavrču je bila ustanovljena 1812. leta. Bila je v prostori sedanje gostilne Murkovič in v prostorih mežnarje.

O življenju haloških ljudi v starih časih ne vemo mnogo, ker nimamo pisanih virov. Po pripovedovanju naših prednikov, je bilo življenje ljudi v teh krajih vedno težko. Haloški griči so bili v davnih časih porasli z gozdovi. Vinsko trto so k nam prinesli šele Rimljani. Ker je tu zemlja lapornata in ilovnata, je trta zelo dobro uspevala. V začetku trte niso škropili, ker ni bilo trtnih bolezni. Po več letih je trto napadla trtna uš, ki je vinograde skoraj uničila. Za tem se je pojavila še nova bo-

lezen peronospora, proti kateri so morali trto začeti škropiti. Ker še niso imeli škropilnic, so škropili z brinjevim vejami in metlama, ki so jih pomakali v raztopljeno galico. Čez nekaj let so imeli že prve lesene škropilnice.

Hiše, v katerih so živeli, so bile zelo majhne. Pletene so bile iz šibja, ometane z ilovico in pokrite s glamo. Imele so samo dva prostora, sobo in prežo. Družine so bile številne in niso imele do-

Lepa je okolica Zavrča

ma dovolj kruha. Mnogi so dali svoje otroke služiti za pastirje kmetom preko Drave. Nastopile so tudi slabe sušne letine in z njimi lakota, ki je bila tako huda, da so ljudje mlieli koruzno stročje, sirkovo seme in peške grozd-nih tropin ter iz tega pekli kruh. Mnogi so tedaj prodali svoja posestva za nekaj mer zrnja ali par koračev kruha. Tako so prišla mnoga posestva v last sosedom polancem in mestni gospodi. Haložani so ostali v svojih hišah le kot viničarji. Največ zemlje in lep-pih vinogradov je pripadalo zav-rškim graščakom in Nemcem, ki so prišli v naše kraje. Vsi so

izkoriščali ubogega haloškega člo-veka.

Po prvi svetovni vojni so raz-delili nekaj graščinske zemlje kmetom in viničarjem. To je bila prva agrarna reforma.

Po trindvajsetih letih života-renja v stari Jugoslaviji je prišlo do druge svetovne vojne. Nemci so zasedli naše kraje. Nekateri ljudje so se prihodla Nemcev ves-llili, najbolj pa kulturbundovci. Zavedne Slovence so začeli izse-

sklenili, da se bodo uprli okupa-torju in podpirali partizane, ki so se že pojavili v nekaterih naših krajih. Sklenili so, da ne bo šel več noben mož ali fant v nemško vojsko, ampak k partizanom. Tako so tudi storili in odšli v več-nej številu v Zagorsko brigado. Borba z ustaši in Nemci je bila težka. Padlo je mnogo naših za-vednih ljudi, mnogo partizanskih družin so izselili v taborišča.

9. maja 1945 se je vojna z Nemci končala. Naši ljudje so se vrnili s taborišč, brigad in iz-seljeništv. V veseljem so prišli za delo v svoji porušeni a vendar svobodni domovini.

Nada Možina
VI. razred
Zavrč

KINO DVE KULTURI

Mestni kino Ptuj

predvaja od 11. do 13. avgusta t. l. italijansko-francoski barvni film »Herkul in ljubijska kraljica«, od 15. do 17. avgusta t. l. jugoslovanski barvni film »Korolina Reška«.

ORMOŽ

predvaja 12. in 15. avgusta t. l. poljski barvni film »Petorica iz Barske ulice«, 16. in 17. avgusta t. l. jugoslovanski film »Pet minut raja«.

Kidričevo

predvaja 12. avgusta t. l. ameriški barvni film »Nevarno odkritje«.

Kino Zavrč

predvaja 13. avgusta t. l. ameriški barvni film »Človek z rikošom«.

V vročem poletju smo, v dobi dopustov. Človek si za nekaj tednov malo oddahne, se posveti samemu sebi in družini, se ozre okrog sebe in se veseli vsega, kar vidi lepega in spodbudnega. Jaz preživljam dopust v domačem Ptujju in opazujem, kako se tudi v domačem mestu vse lepo razvija in napreduje: nove stavbe, novi nasadi, novi fičkotji, novi, mladi ljudje v lepih moder-nih oblekah, čevljih, frizurah. Bogme, si mislim, tudi Ptuj koraka v boljše perspektive. Le malo hitrejšega tempa bi bilo treba — tempo, to ti je beseda — pa se bomo kmalu postavili ob bok z ostalimi kraji naše lepe socialistične domovine v boju za čim višjo življenjsko raven našega ljudstva. Teh besed ne imejte za leporečje, mislim iskreno — vsaj kar se tiče naše materialne kulture, to se pravi: lepih novih hiš, fičkotov, oblek, ženskih pričes in sploh vsega, kar se da sezidati, sešiti, sfrizirati, olepšati in zmodernizirati. Tako lahko človek reče z zado-voljstvom: glej, napredovali smo pa le — vsestransko.

Pa ni tako vsestransko. Najboljše, da vam povem svoj do-življaj. Zadržim sem sedel v le-pem prenovljenem gostinskem lokalu in pil pivo. Članek, ki sem ga bral v najnovejšem »Delu«, ki mi ga je prinesla natakarka, mi je v dvanajstih prejšnjih misli o tem, kako bomo živeli čez deset, petnajst let, ko bodo uresničeni vsi veliki načrti elektrifikacije, industrializacije, mehanizacije, avtomatizacije, ko bo imel že vsak tretji, četrti državljani avto, televizor itd. in ko bo treba priti-snit le na gumb in se bodo iz-polinile vse želje, tako kakor v tisti pravljici, ki ima naslov: »Mizica, pogrni se!« Tedaj stopi-ta v sobo dva mlada človeka, on in ona. On je bil oblečen v prelepo svetlomodro, brezhibno krojeno obleko, kakor sneg belo srajco, čevlje pa na špic, tako kakor zahteva moda. Ona pa, kako bi vam povedal? Pesem! Bila je lepota, blondinka, ču-dovite postave, oblečena pa tako okusno, da to ni mogoče drugače izreči kakor na ta način, da tle-skneš s koncem jezika ob zgor-nje zobe, nakar se sliši nekaj, kar je podobno črki c. Seveda je imela nohte lakirane, na rokah in nogah. Naročila sta pijačo (ona koktajl in med njim se je razvil pogovor, ki sem ga čul v odlomkih:

Ona: J... ti, sončne spegle sem pozabila.

On: Kaj se sekiraš, boma že druge kupila. Požuri pa spij, da nema zamudila čuga. Ja nemo laufal takak zadnjici, ki ni bilo plača v vagoni, pa sma stala do Celja.

Ona: Vrag te dal (kako nežno!), rajši si kakši spricer prvi privoši, pa nama kupi prvi klas. Navoljila sem se že totega drega na čugi, častna reč.

On: No, no, kaj se buniš, spij, te pa grema. Tri fraite je, zadji caj!

Potem sta šla. Ko sta šla mimo moje mize, je čisto malo in dis-kretno zadisalo po parfemu »črna mačka«. Naparfemirala se je neveseljivo kakor kaka velika dama.

Zdaj pričakujete, da vam bom govoril o tem, kako sem bil raz-očaran in da vam bom razpredel svoje misli o materialni in du-hovni kulturi. Bom, pa čisto na kratko, da ne bom predolgo-česen.

Res je, lepo napredujemo, saj sem vam v začetku o tem pisal, nisem pa vam pisal o tem, da imamo tudi sredstva za napre-dek duhovne kulture: šole, gle-dališča, filme, knjižice, razstavo. Pa kaj pomaga, ne šola ne vsa beseda in umetnostna vzgoja, kakor pogostoma vidimo, ne po-maga dosti, da bi naš človek, zlasti naš mladi človek, našel ravnovesje med zunanjo in no-tranjo kulturo, med materijo in intelektom, med nylonom in lepo, čisto slovensko besedo. Ni-sem noben diakopec, tudi meni spodrsne, da povem včasih kako slovensko in pravovisno all pravovrečno besedo ali stavek na-robe, toda, kar je preveč, je pre-več. Ne uporabljajmo germaniz-mov in drugih spakedrakov, če imamo zanje lepo domačo besedo. Vsaj malo slovenskega po-nosa, potem nam bo lepše pri-stajala lepo krojena obleka, mo-derna frizura, potem bodo tudi druge materialne pridobitve, za katere toliko žrtvujemo, v primer-nem skladu s kulturo naše lepe slovensčine. a—ž

Novi antibiotik

Mikrobiolog dr. John Sieberth, ki je kot udeleženec neke ameriške odprave prebival nekaj časa na Antarktiki, je pri pro-ucevanju antarktikičnih ptic odkril zanimiv pojav: ugotovil je, da mnoge od njih nimajo v želodcu nekaterih bakterij, ki jih je sicer mogoče najti v želodcih vseh drugih vrst ptic, pa tudi pri tistih pripadnicah iste vrste, ki ne živijo na Antarktiki.

Pri tem odkritju je dr. Sieberth začel sistematično preučevati hrano teh antarktikičnih ptic. Ugo-tovil je, da so njihova glavna hrana neki morski rakci, le-ti pa da se hranijo z neko antarkt-ično vrsto alg. Ko je nadaljeval z znanstvenimi raziskavami, je dr. Sieberth navsezadnje raz-vozil uganke; te morske alge proizvajajo neki nov antibiotik, ki uničuje vse tiste bakterije v ptičjih želodcih, ki prispejo tja s telesi požitih rakcev. Rezul-tati prvih raziskav so pokazali, da je novi antibiotik — ki še nima niti imena — eden najučin-kovitejših, kar jih poznamo.

Iz programa RTV Ljubljana

Mladinsko in pionirsko gasilsilsko tekmovanje v Stojncih

Občinska gasilska zveza Ptuj je že dalj časa razmišljala, kako bi pridobila mladino v gasilske vrste in jo usposobila, da bo v pri-hodnosti nadomeščala sedanjih starejših gasilskih kader, ki se od leta v leto stara. Tako bo šlo delo neovirano naprej po začrtani poti. V ta namen je Občinska gas. zve-za Ptuj razpisala tekmovanje za mladince, mladinke in pionirje, ter pozvala vsa društva na svo-jem območju, da pristopijo k delu in izvezbajo mladino, da se bo-do lahko pomerili med seboj, kdo je boljši.

V nedeljo, 30. 7. 1961, je bilo v okviru 20-letnice vstaje slov. na-roda tekmovanje mladinskih in pionirskih desetih. Tekmovale so 4 desetine mladincev, 4 deseti-ne pionirjev in 6 desetih mladink. Na obrazih mladih tekmovalcev se je opazilo, da so se resno spoprijeli. Rezultati so bili naj-slednji: Pri mladincih si prvo mesto z enakim številom točk de-lila gasilsko društvo Ptuj in Ge-rečja vas, drugo mesto, Jurovcji in tretje mesto Biš. Pri pionirjih so doseženi naslednji rezultati: prvo mesto Hajdoše, drugo mesto Jurovcji, tretje mesto Bukovci in četrto mesto Biš. Mladinke so do-segle naslednje rezultate: prvo

mesto Jurovcji, drugo Borovci, in tretje mesto Lovrenc na Dr. p.; 4 mesto Bukovci, 5. mesto Nova vas in 6. mesto Biš.

Tekmovanje je potekalo v naj-lépšem redu. Po tekmovanju je bil zbor vseh tekmovalcev in čla-nov komisij za ocenjevanje, pred katerim je predsednik Obč. gasil-ske zveze Ptuj tov. Berič Mar-jan prečital izid tekmovanja in se se vsem zahvalil za sodelovanje. Pohvalil je vse nastopajoče in jih bodril k nadaljnjemu delu na ga-silskem polju. Tekmovanju je pri-sostvoval okrajni gasilski povelj-nik tov. Klemenčič Milan. Hodil je med nastopajočimi, jih spo-bujal in dajal potrebne pripombe, in ob zaključku tekmovanja pred zborom pohvalil vse tekmovalce in Obč. gasilsko zvezo Ptuj, ki je kot prva pristopila k tekmovanju z mladino.

Kljub doseženim uspehom Obč. gasilska zveza Ptuj niti nikakor ni za-dovoljna z udeležbo društev, ki bi naj bila nastopila z mladinski-m in pionirskimi desetimi. Obč. gasilska zveza Ptuj je prejela 27 prijav društev za nastop mladins-kih in pionirskih desetih, vendar se je tekmovanja udeležilo samo 9 društev.

D. F.

NEDELJA, 13. AVGUSTA
6.00—6.30 Jutranji poudar — vmes ob 6.05—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 6.30 Reklame. 6.40 Vedri zvoki. 7.00 Napoved časa, poročila, pregled tiska in vremenska napoved. 7.15 Ansambel in solisti P. v. M. Stanketa. 7.30 Radijski koledar in prirediteljske dneve. 7.35 Godalni orkestri in naši pevski zabavne glasbe. 8.00 Mladinska radijska igra — Milivoj Matosec: Po sledi ladijskega dnevnika. 8.37 Iz albuma skladb za otroke. 8.52 V triletinskem taktu. 9.00 Poročila. 9.05 Z zabavnega glasbo v novi tuden. 9.48 Tri pesmi Mar-jane Bravničarje. 10.00 Še pomnite to-variši... 10.30 Za urne pete in veselo srce... 10.50 Nedeljska matineja. 11.40 Rapa Sukiže: Pulj zunaj arene. 12.00 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.00 Napoved časa, poročila, vre-menska napoved in objava dnevnega spore-da. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Za našo vas. 13.50 Pol ure z velikimi zabavnimi orkestri. 14.15 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 15.15 Reklame. 15.30 Melodije, ki jih radi poslušate. 16.00 Igra-mo za vas. 17.00 Športno popoldne. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Zabavni zvoki za vse. 21.00 Športna po-ročila. 21.10 Zivljenja velikih romanti-kov. 22.00 Napoved časa, poročila, vre-menska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Plesna glasba. 23.00 Poročila. 23.05 Cl. Debussy: Prizor iz III. dejanja opere Pelje in Melizanda. R. Liebermann: I. dejanje opere Sola za žene. 24.00 Zadržna poročila in zaključek od-daje.

PONEDELJEK, 14. AVGUSTA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glas-beni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Po-ročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.10—5.30 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar. 8.00 Poročila. 11.00 Pevce Marko Novosel. 11.15 Branje za vroče dni — Gagarinovi spomini — III. 11.35 Viola in klarinet. 12.00 Kvintet bratov Avenik. 12.15 Kmetijski nasveti. 12.25 Melodije za opoldne. 13.00 Napo-ved časa, poročila, vremenska napovei in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obve-stila in zabavna glasba. 13.30 Nekaj od lomkov iz Policveke Desetega brata. 14.00 Popevke se vrstijo. 19.00 Obvesti-la, reklame in zabavna glasba. 19.3 Radijski dnevnik. 20.00 Ob 130-letni-rojstva slovenskega skladatelja Gustav Ipavca. 20.30 Radijska igra. 21.04 Le-cijan Marija Skerjanc: Koncert za har-fo s komornim orkestrom. 21.24 Zvočni kaledioskop. 22.00 Napoved časa, poro-čila, vremenska napoved in pregled spo-reda za naslednji dan.

TOREK, 15. AVGUSTA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glas-beni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Po-ročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.25—5.45 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar. 8.00 Poročila. 11.00 Pevce Marija Skerjanc: Koncert za har-fo s komornim orkestrom. 21.24 Zvočni kaledioskop. 22.00 Napoved časa, poro-čila, vremenska napoved in pregled spo-reda za naslednji dan.

SREDA, 16. AVGUSTA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glas-beni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Po-ročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.10—5.30 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napo-ved časa, poročila, vremenska napo-ved in pregled sporeda za naslednji dan.

ČETREK, 17. AVGUSTA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glas-beni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Po-ročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.25—5.45 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napo-ved časa, poročila, vremenska napo-ved in radijski koledar. 8.00 Poročila. 11.00 Dve skladbi Ubaldina Vrabca. 11.15 Bra-nje za vroče dni — Gagarinovi spomi-ni — IV. 11.35 Od polke do rumbe. 12.00 Kvintet »Dobri znanci«. 12.15 Kmetijski nasveti. 12.25 Pet pevcev — pet popevk. 12.40 Domači napavi izpod zelenega Po-ročila. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Richard Strauss: Plesna usha po Couperinu. 14.05 Radij jih po-ljubite. 19.00 Obvestila, reklame in za-bavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napoved. 20.45 Glasbena medija. 20.50 Literarni večer. 21.30 T-nilo Stara: Sin-fonia da camera in mede istrano. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

PETEK, 18. AVGUSTA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glas-beni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Po-

ročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.10—5.30 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napo-ved časa, poročila, vremenska napo-ved in radijski koledar. 8.00 Poročila. 11.00 Mirko Polič: Romanca (Alitiska Bogdana Stritar, pri klavirju Marijan Vodopivec). 11.03 Majhen koncert violončelista Bo-gomila Cehovina. 11.40 Otroci pozdrav-ljajo. 12.00 Dalmatinske narodne pesmi. 12.15 Kmetijski nasveti. 12.25 Melodije za opoldne. 13.00 Napoved časa, poro-čila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obvestila in zabav-na glasba. 13.30 Pihalni orkester LM p. v. Rudolfa Stariča. 13.55 Arije iz manj znanih oper. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Zabavni orkester David Rose. 20.15 Tedenski zunanji politični pregled. 20.30 Iz del Antonia Dvoraka. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

SOBOTA, 19. AVGUSTA
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glas-beni spored) — vmes ob 5.05—5.10 Po-ročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 5.25—5.45 Nekaj domačih. 6.00—6.15 Napoved časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in obvestila. 6.30—6.40 Reklame. 7.00—7.15 Napo-ved časa, poročila, vremenska napo-ved in radijski koledar. 8.00 Poročila. 12.00 Slovenske narodne peje Marija Gazdova, spremlja Avgust Stanko. 12.15 Kmetijski nasveti. 12.25 Kmetička godba vam igra. 12.45 Plesni orkester Ray Anthony. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska na-poved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Glas-beni portret Gajmira Krška. 14.00 Tride-se minut z orkestrom Jackie Gleason. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Domače melodije za sobotni večer. 20.20 Radijska komedija — Anny Tichy: Pičije strašilo. 21.05 Melodije za prijeten kon-ec tedna. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

Pred partizanskim slavljem v Ribnici na Pohorju Priprave gostincev

20 STOJNIC ZA HRANO IN PIJAČE - TOPLA IN MRZLA JEDILA, SADJE IN MLEČNI IZDELKI - CENE SO KLJUB PREVOZNIŠTIM STROŠKOM NIŽJE KOT V GOSTINSKIH LOKALIH V MARIBORU

Čeprav še ni dokončnih podatkov o številu udeležencev na ribniškem slavlju, komisija za preskrbo s pijačami in jedili že pripravlja ogromne količine vseh vrst pijač in hrane za preskrbo udeležencev proslave. V Ribnici rastejo sveži limon paviljoni iz novih desk. Gostinci bodo imeli 19 paviljонов — dolgih od 8 do 16 metrov, 1 paviljon pa bo namenjen mlekačni za prodajanje njenih izdelkov.

Organizacija preskrbe z jedili in pijačami je urejena tako, da bodo desetstični udeležencev brez posebne gneče lahko prišli k prodajnim paviljonom. Način kupovanja jedil in pijač bo higieničen. Pri posebnem blagajniškem pultu bo gost kupil žeton, s katerim bo lahko dvignil zaželeno jed in pijačo.

Posebna novost so za naše razmere papirni kozarci italijanske izdelave. Nabavili so jih okrog 30.000 vseh vrst — decilitrskih.

Po najnovejših podatkih se je število prijaviteljev za veliko proslavo na Ribnici iz mariborskega, vrškosobčskega in celjskega okraja povečalo na 38 tisoč.

5 dcl. 5 dcl. So sicer res nekoliko dražji (10, 20 in 30 din), a izredno okusni in primerni za večkratno uporabo.

sadja, ki ga bodo nudili na treh stojnicah.)

O »Tobak« iz Dravograda pa bo zagotovil tobakne izdelke. Razen jedil, kot so klobase, pasteta, sir, ribe v konzervah itd., bodo pripravljali tudi specialitete na žaru.

Zagotovili bodo tudi dovolj toplih, okrepjujčih jedil — kislo juho, golaž, ohare. Za pripravljanje teh jedil je komisiji za preskrbo priskočila na pomoč tudi JLA, ki bo posodila osem kuhinj in 40 menih za prenosanje hrane.

Tudi količina in izbor pijač bosta zadovoljila goste. Pripravljajo 8000 litrov belega vina, 4000 litrov rdečega vina, 1700 buteljk, 5500 litrov odprtega piva in 11.000 steklenic piva, 15.000 steklenic koke in oranžade, 1000 litrov žganih pijač, 5000 litrov kisle vode, malinovec itd. Tudi BREZALKOHOLNIH pijač bo torej dovolj.

Naj navedemo še glavne dobavitelje hrane in pijač. Mesne izdelke dobavi tovarna mesnih izdelkov Maribor (meso za golaže pa mesarsko podjetje Radlje-Ribnica in podjetje »Mesov« Maribor, kruh in žemlje bo oskrbelo pekarsko podjetje Radlje, kava, čaj in delicatese podjetje »Koloniale«.

Kakovostna vina bodo dobavili Vinog. Maribor, Vinog. Slovenske gorice Ptuj in Vinog. Dravograd. Brezalkoholne pijače in sadne sokove dobavila podjetja Talis in Koloniale.

CENE — ZMERNE

Kljub prevozu jedil in pijač v Ribnico bodo cene zmerne. Sicer bodo gostinci v Ribnici povsod razobesili tiskane cenike, a navajamo nekaj primerov cen: Kranjska klobasa in hrenovka s kruhom in gorčico sta po 100 din (na žaru 120 din), najboljša vino bo po 400 din, golaž-juha bo po 80 din, turška kava 40 din, čaj 10 din itd.

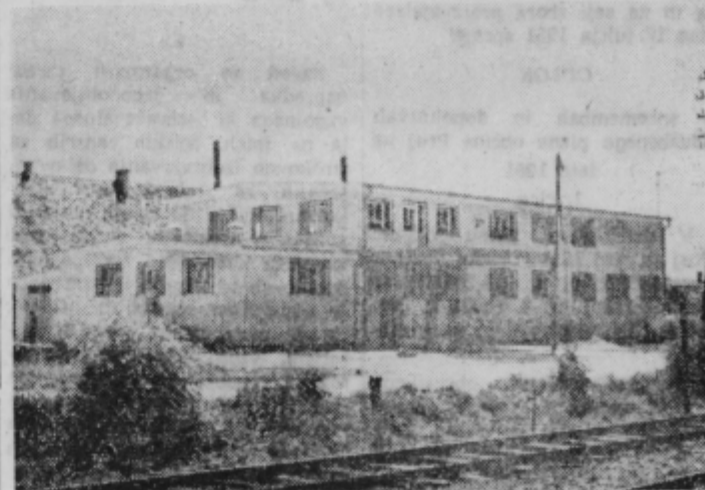
CENE SO ZMERNEŠE KOT V GOSTINSKIH LOKALIH V MESTU. Za steklenice in drugo posodo se plača seveda kavic.

Za zabavo bodo skrbeli tri plešča s tremi orkestri (Vitek, Veseli Stajerci, Veseli Pohorci). Zabava bo v soboto po operni predstavi do 5. ure zjutraj in v nedeljo po slavlju — tako dolgo, dokler bodo gostje želeli.

Otvoritev nove pekarnice v Ptuj v sliki

Ob otvoritvi nove pekarnice v Ptuj in ob govoru dir. Sotlarja

Pogled na poslopje nove pekarnice

Živinoreja v svetu

V letopisu Organizacije za prehrano in kmetijstvo ki je bil pred kratkim objavljen, je navedeno, da ima največ svinj na svetu Kitajska. V letu 1958/59 je bilo v tej državi 160 milijonov svinj, oziroma več kakor v vsej Evropi, ki je imela 101,5 milijonov svinj. Južna Amerika je imela v tem času 57,4 milijonov svinj, Srednja in Severna Amerika 80 milijonov in ZSSR 48,7 milijonov svinj.

V letopisu je navedeno, da največ ovac redijo v Oceaniji (Avstralija, Novi Zeland in otoki) in sicer nad 200.000.000 glav. V Aziji redijo 144 milijonov ovac, v Južni Ameriki 122 milijonov, v Severni in Srednji Ameriki 41 milijonov, v Evropi 134 milijonov ter v Afriki 136 milijonov glav. Po razpoložljivih podatkih imajo na Kitajskem in v ZSSR 130 milijonov ovac oziroma na vsem svetu 970 milijonov ovac.

Groteska

Pištola na Jankove m zglavniku

Bilo je pred dnevi... Nad 10-letni Janko je prišel v mraku domov. Stara mati je bila zdema in prav tako oče in mati. Kot po navadi je odklenil vežna vrata in stopil v stanovanje. Misli se je spraviti spat. Oče in mati se bosta vrnila v mariborskega tedna, pa tudi stara mati bo prišla domov. Tako je že večkrat prišel sam domov, pa najsi je bilo ponev ali ponoči. Janko je eda izmed neustrašenih dečkov, ki jim zlahka ne spravite lasu pokoncu. Toda takrat je preživel težko preizkušnjo. Pogledal je na svojo posteljo in zagledal na svojem zglavniku pištolo. Kot blisk je svignilo vanj. Obrnil se je, pustil odprto luč in zaklenil vrata ter zbežal k stari materi. Ves prestrašen si je med divjim tekom ponavljal: »Pištola na postelji...«

Ves zasopel je pritekkel k stari materi in komaj govoril: »Mati, na moji postelji leži pištola. Oknice so malo odprte... Nekdo je moral biti pri nas... Kje je stric Franc?« Stara mati in njena sestra sta hitro poslali fanta po strica Franca v gostilno. Dečko mu je skoraj glasno povedal, kaj je doma odkril. Stric Franc in njegov prijatelj sta hitri koraki pritekla na stričev dom, pograbila vsak svojo sekuro in že sta stala na preži pri hiši. Pritekla je še stričeva žena z železnim drogom in se postavila na prežo na drugi strani hiše. Janko je še zbežal do najbližjega telefona. »Halo, tovariša, prosim milico!« Kmalu se je oglasil službojček. Pojasnilo: »Tovariš, takoj pridite k tej in tej hiši. V naši sobi na zglavniku leži pištola. Sem tu in tu... Pridite kar sem, pa

Janko je preстал malo strahu, ostali nekoliko nerazgovorne in letošnji mariborski teden je ostal vsem v dobrem spominu...

VABILO

Okrajni odbor Zveze borcev NOV v Mariboru vabi vse borce in aktiviste, ki so se v času NOV borili oziroma delovali na Stajerskem, da se udeležijo proslave 20-letnice naše revolucije dne 13. avgusta 1961 v Ribnici na Pohorju.

Zvečer pred proslavo, to je 12. avgusta 1961, bodo razne zabavne prireditve, na katerih bodo sodelovali člani mariborskega Narodnega gledališča, pevski zbori in godbe na pihala. Mladina bo organizirala taborne ognje, ob katerih bodo borci in aktivisti obujali spomine iz NOB.

V nedeljo, 13. avgusta 1961, bo ob 10. uri slavnostni govor.

Po govoru bo ob sodelovanju pevskih zborov in godb splošno ljudsko rajanje.

Prav posebno vabimo narodne heroje in prvoborce.

OKRAJNI ODBOR ZB NOV
MARIBOR

Obtočni kanal v Hajdošah je sprejel prvo žrtev

Za družino Kokol iz Zg. Hajdine 101 in njene sorodnike ter znanca je bila sreda, 9. avgusta 1961, izredno žalosten dan. Tega dne so položili v prerani grob komaj 14-letnega sina Maksa, ki je v ponedeljek, 7. avgusta, kmalu popoldne tragično preminil v globini obtočnega kanala Drave v Hajdošah. Po vsej verjetnosti ga je močno razgretga ob skoku v vodo prijel srčni krč, ki je bil za njegovo mlado življenje usoden.

Priljubljen in priden Maks Kokol, učenec 7. razreda osnovne šole na Hajdini, je bil stalen kopalca pri zgorjem Korosčevem mlinu v Studenci. V ponedeljek pa si je zaželel spremembe. S prijateljem, z Nahbergerjevimi Rudijem, sta se tega dne odločila za kpanje v obtočnem kanalu v Hajdošah, kjer je vedno polno kopalcev od blizu in daleč. Voda je dovolj globoka za plavanje, mirna in topla. V deroči Dravi se nikdo rad ne kopa.

Ob odhodu z doma se je življenjapolnemu Maksu dobro zdelo, da mu mati ni prigovarjala, naj se ne hodi kopat v globoko vodo in ji je še nazaj z roko pomahal, ko se je oddaljšal od hiše. Ni bil dolgo v novem kopalšču. Nekaj časa je bil na soncu. Tega dne je bilo zelo vroče. Tudi Maksa je razgrel. Pognal se je v vodo in na sredini kanala se je moglo nekaj z njim zgoditi. Enkrat, dvakrat je še pokazal roko in nato se je voda mirila. Maksa ni bilo več na spregled. Nahbergerjev Rudi je

opozoril sokopalce, da Maksija ni nikjer in da ni prišel nazaj iz vode. Vsi so postali pozorni in so začeli Maksa iskati. Končno je čez kako uro uspelo iz globine treh metrov spraviti na površino mrtvega Maksa, ki mu ni več pomagalo umetno dihanje in zdravniška intervencija.

Precej so si morali prizadevati Jože Seruga iz Hajdoš, Jože Bomej in drugi, da so Maksa Kokola našli v globini in ga spravili na površje. Vse kopalce je presunil pogled na ne-

gibnega, bledoličnega, mrtvega Maksa, ki je bil se prej vesel in razigran, čez kratak čas pa ga ni bilo več med živimi.

Kokolovim staršem so ostali še 3 otroci, vendar je njihova srčna rana ob Maksovi smrti ravno tako boleča kot hi bila pri edincu, saj je bil Maks zelo dober sin in za brate dober brat ter za sosolce dober sosolce. Mnogi ljudje so ga spremljali na zadnji poti in so obložili njegov prerani grob s cvetjem in vencji.

Požar zaradi kuhanja na alfo

V Cirkovcih pri Korenovih je 3. avgusta 1961 nekaj pred polnočnim požar uničil gospodarsko poslopje in nekaj inventarja. Na pomoč so prihitali gasilci iz Jablan in so lokalizirali požar, da ni zajel bližnjih hiš in gospodarskih poslopj.

Vse kaže, da je moglo v tem primeru priti do požara samo zaradi premočno zakurjene alfe, ki je bila le kakih 8 metrov od gospodarskega poslopja. Le iskrica iz alfine cevi je v precejšnjem vetru zadoščala, da se je ta dvignila a streho gospodarskega poslopja. Ta je bila iz slame in sedaj v vročih dneh zadošča malenkost, da se razvije požar naj-

večjega obsega.

Po naših vaseh je kuhanja na alfo zelo udomačeno. Je pa tudi zelo nevarno, zlasti če je alfa približno hiše in če dimnik ni primerno zavarovan. Iskra iz dimnika se lahko preseli na bližnjo slamo ali drug vnetljiv material.

Služaj Korenovih iz Cirkovc je dovolj prepričljiv in poudčen, da se je potrebno bati pri kuhanju z alfo, da ne bo prišlo do ponovnih požarov.

Pri Korenovih sta bila doma samo otroka. Gospodar je bil v službi v Kidričevem, gospodinja pa na delu pri sorodnikih. K sreči je bil požar hitro zapazen in lokaliziran, sicer bi utegnila več družin in hiš zadeti huda nesreča.

OSEBNA KRONIKA

V zadnjem času so se zdravili ali se še zdravijo v ptujski bolnišnici naslednji ponesrečenci:

- Zabavnik Leopoldina, Obrež 15 — padla je in si poškodovala desno nogo; Nemeč Silva, Nova vas 92 — nekdo ji je vrgel kamen v glavo; Selinšek Marjan, Pobrežje 64 — nekdo ga je podrl s kolesom in mu poškodovala desno nogo; Grlica Tereziya, Dornava 2a — nekdo ji je vrgel kamen v glavo; Kostanjevec Marija, Pobrežje 64 — padla je pod voz in si poškodovala glavo; Murko Stefan, Celje, Teharska 53 — nekdo ga je napadel in mu poškodovala trebuh; Trantura Franc, Savinjsko 21 — s koso se je vrezal v desno roko; Lovrenčič Stefan, Grajenščak 65 — pri delu si je poškodoval desno nogo; Predikaka Hermina, Kidričevo 62 — z vilami se je zbodla v levo nogo; Vidovič Karel, Repišče 13 — padel je s kolesom in si poškodoval obe roki in glavo; Jurkovič Gorazd, Ptuj, Ormožka 4 — s koso si je poškodoval desno nogo; Gajser Miran, Kidričevo 51 — padel je s kolesa in si poškodoval glavo; Mesko Ja-

kob, Polensak 32 — nekdo ga je napadel in mu poškodoval glavo in hrbtnico; Stričič Anica, Pečke 1 — padla je s kolesa in si poškodovala desno nogo in roko; Krepek Franc, Krčevina 55 — padel je z voza in si poškodoval levo roko in glavo; Banažič Ivan, Tišovec 115 — nekdo mu je vrgel kamen in mu poškodoval levo roko; Matjašič Jože, Gabernik 51 — padel je s strehe in si poškodoval telo.

Dve toni zlata

V preteklem letu smo — v glavnem kot postranski proizvod naše barvaste metalurgije — pridobili 1990 kg zlata. To je višja proizvodnja kot v preteklih letih. 1960. leta je znašala 1855 kg, leto predtem 1690, 1955. leta pa okrog 600 kg letno. V proizvodnji zlata je Jugoslavija med evropskimi državami na drugem mestu, takoj za Švedsko. Vrednost proizvedenega zlata cenijo na 1680 milijonov dinarjev. Cena čistega zlata je namreč 844.000 din za kilogram.

Za 100.000 sonc

Sovjetski astronomi so objavili nekaj zanimivih podatkov o najnovejši »supernovi« (zvezdi, ki je eksplodirala), ki so jo odkrili pred nekaj meseci in so jo deslet natanko opazovali in proučevali.

Najbolj je presenetljiv podatek o neznanski količini energije, ki jo je ta zvezda oddala z žarčenjem med eksplozijo. Eksplozija je trajala približno 3 tedne in ves ta čas je supernova oddajala z žarčenjem toliko energije, kot če bi bilo na njenem mestu 100.000 takšnih zvezd kot je naše sonce. Med eksplozijo je bruhalo zvezdna materija v vesoljski prostor s fantastično hitrostjo približno 1800 kilometrov v sekundi!

Ta supereksplodija se je zgodila daleč v globinah vesolja, na prostoru, ki je od nas približno 500.000.000-krat bolj oddaljen kot naše Sonce (se pravi nekako 500.000.000-krat 150.000.000 kilometrov). Supernova je eksplodirala že pred več kot 8.000 leti, toda zaradi velikanke razdalje je prispela svetloba njene močnejše eksplozije šele sedaj do nas.

Umetni marmor

V Perziji je neki strokovnjak rešil problem, ki je več desetletij pomenil nerešljivo ter oreh za mnoge gradbeniške konstruktorje in tehnologe: posročilo se mu je izdelati umetni marmor. Novi postopek je, kot kaže, povsem uporaben, saj so ga že uporabili pri izdelavi pročelja palače novega perzijskega parlamenta. Vsaj dosedanji poskusji so pokazali, da je s tem postopkom mogoče izdelovati umetni marmor, ki po zunanjem videzu in trdnosti prav nič ne zaostaja za naravnim kamnom, je pa — kajpak — deset cenejši. Ima pa še to prednost pred naravnim, da je mogoče umetni marmor izdelovati v vseh barvah in odtenkih po želji.

Način za izdelavo umetnega marmorja je v glavnem naslednji: v določenih razmerjih mešajo cement in pesek z dodatnimi primesmi — v glavnem s kaze-dadajajo bodisi cementu ali pa pesku. Umetni marmor izdelujejo v ploščah poljubne debeline. Proizvodni proces traja 24 ur.

Industrijska razstava Jugoslavije v Iraku

Od 15. oktobra do 15. novembra bo v Bagdadu prva jugoslovanska industrijska razstava v tem delu Srednjega vzhoda. Na približno 2000 kv. metrih razstavnega prostora bo naša industrija pokazala svoje proizvodne in izvozne zmogljivosti. To bo ena največjih gospodarskih razstav naših podjetij v tujini. Njen namen je, da irakiški gospodarskim krogom in funkcionarjem irake vladne pokaže, kakšne so izvozne možnosti jugoslovanske strojegradnje, elektroindustrije, molarne, tekstilne, kemične, predelovalne industrije in drugih.

